

Ostaniec

MAGAZYN SAMORZĄDOWY GMINY
JERZMANOWICE-PRZEGONIA
KWARTALNIK 3/2022

Szanowni Państwo,

Wojna za naszą wschodnią granicą negatywnie odbija się na polskiej gospodarce. Szybujące ceny paliwa i energii sprawiły, że zaczęliśmy mocniej zaciskać pasa. Nie tylko w gospodarstwach domowych. Dla samorządu to również bardzo trudne czasy. Galopująca inflacja jest zagrożeniem dla wywiązania się z zadań publicznych.

Gmina finansuje oświetlenie ulic, placów i dróg znajdujących się na jej terenie, także nie będących w jej zarządzaniu. Oznacza to, że ponosimy koszty także oświetlenia dróg powiatowych i DK 94. Do tej pory zadanie to uszczuplało gminny budżet o 500 tys zł. Po podwyżkach cen energii koszt może wynosić do 1,5 mln zł. Dlatego wraz z Radnymi podjęliśmy trudną, ale wymuszoną sytuacją decyzję o ograniczeniu oświetlenia gminy. I jak w domu nie zostawiamy włączonego światła w pustym pomieszczeniu, tak w gminie nie będziemy oświetlać dróg w czasie, gdy ruch na nich jest znikomy. Lamy są wyłączane między 23:00 a 4:30, z pominięciem tych przy drodze krajowej. Z naszych wyliczeń wynika, że miesięcznie zaoszczędzimy dzięki tej decyzji około 35 %.

Drożyzna wywołuje efekt domina. Paradoksalnie oszczędzanie też kosztuje. Zakład Wodociągów Gminnych wymienił 2 pompy głębinowe na energooszczędne. W dłuższej perspektywie montaż urządzenia przyniesie gminie oszczędności, ale dziś sam remont wygenerował dodatkowe koszty działalności. Obecnie koszt zakupu energii dla ZWG Jerzmanowice to 500 tys zł., po podwyżce

będzie to kwota około 1,5 mln zł. Podwyżki ceny energii mogą spowodować podwyżki cen wody.

Problemy pojawiły się także z zapewnieniem transportu dzieci do szkół. Przetarg ogłaszany był kilkakrotnie i z trudem udało się wynegocjować warunki, które pozwoliły na realizację zadania. Przed inflacją jego koszt miesięczny wynosił 24 000 zł, a dziś najniższa oferta to 32 640 zł. Podkreślić trzeba, że cen nie reguluje konkurencja, bo podaż usług transportowych jest mała. Najczarniejszy ze scenariuszy przewiduje likwidację gimbusa. W takim przypadku gmina zwróci koszty przejazdu rodzicom tych dzieci, których droga z domu do szkoły przekracza 3 km – w przypadku uczniów klas I–IV i 4 km – w przypadku uczniów klas V–VIII szkół podstawowych. Pozostałym, zgodnie z przepisami, gmina nie ma obowiązku organizowania bezpłatnego transportu do szkoły.

Każda inwestycja realizowana ze środków zewnętrznych wymaga wkładu własnego w różnych proporcjach. W obecnych czasach wygospodarowanie takich środków w budżecie gminy jest niezwykle trudne.

Wszyscy wiemy jak trudne jest zarządzanie domowym budżetem w czasie kryzysu. W samorządzie skala problemów jest dużo większa. Oszczędzanie to jedyna odpowiedź. Wierzę, że przetrwamy niedogodności i pokonamy ten kryzys. Musimy zacisnąć pasa. Dziś to nasz obowiązek.

Wójt Gminy Jerzmanowice-Przeżinia

Tomasz Guzik

Spis treści			
Zmiany w ewidencji podatkowej	3	16 Święto Baby w Raclawicach!	21
Dystrybucja tabletek jodku potasu	3	Pobiegliśmy dla chorych na rdzeniowy zanik mięśni	24
Dotacja na odbiór azbestu	4	Dokładnie 60 lat temu Klub Sportowy Promień Przeżinia...	25
Dodatek węglowy	5	Klub Sportowy Promień Przeżinia...	26
Fundusz sołecki na 2023 rok. Mieszkańcy zdecydowali!	7	Święto Pieczonego Ziemniaka	27
Prąd a cena wody	8	Dożynki diecezjalno-gminne w Jerzmanowicach	28
Jeszcze o kanalizacji i cywilizacji	9	Najlepszy rolnik Powiatu Krakowskiego	33
Milionowe dofinansowania		Wakacje z GOK-iem 2022 już za nami	33
dla Gminy Jerzmanowice-Przeżinia	10	5 Festiwal Nietoperzy	35
Rozbudowa drogi powiatowej w Szklarach	11	Juromania – piąta edycja Święta Jury	
Nowy chodnik przy drodze powiatowej w Czubrowicach	11	Krakowsko-Częstochowskiej	
Dofinansowanie w ramach projektu „Pod biało- czerwona”	11	i trzecia w Gminie Jerzmanowice – Przeżinia!	37
Rozstrzygnięto konkursy dotacyjne „Małopolskie OSP 2022”	12	Biblioteka Przyjazna Dzieciom	38
Nowa świetlica szkolna w Jerzmanowicach	12	Narodowe Czytanie 2022	39
Wyniki egzaminu ósmoklasistów	13	Wspomnienia z wakacyjnych zajęć w bibliotekach	39
Ósmoklasiści nie zawiedli!	13	„Piękno, czyli nie chcę być krasnalem”	40
Szkolna wycieczka	14	Cykl lekcji bibliotecznych...	41
Nowe Horyzonty Akademii Filmowej w SP w Przeżini	14	Lekcje biblioteczne dla uczniów klas drugich	
Uczniowie Szkoły Podstawowej w Przeżini		Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi	
z wizytą w Ojcowskim Parku Narodowym	14	w Jerzmanowicach	41
Dzieci z Przedszkola w Przeżini spotkały się z policjantami	15	Zygmunt Ferdek właściciel i przewodnik	
Uczniowie ZSP z Czubrowic na Festiwalu Nietoperzy	15	po Jaskini Nietoperzowej	42
Narodowe Czytanie ZSP w Czubrowicach	16		
XVI EKO BIEG W DOLINIE BĘDKOWSKIEJ	16		
Ach, cóż to był za dzień!	16		
Witamy jesień	17		
Nadanie imienia Szkole Podstawowej i Przedszkolu			
w Sąspowie	18		
Zawody sportowo-pożarnicze	20		
Z życia Środowiskowego Domu Samopomocy	21		

OSTANIEC
Gmina Jerzmanowice - Przeżinia/ Gminny Ośrodek Kultury
32 - 048 Jerzmanowice, ul. Centralna 97
www.jerzmanowice-przeżinia.pl
nr 3 /2022
Egzemplarz bezpłatny - ISSN 1233-9644

INFORMACJE DLA MIESZKAŃCÓW

Zmiany w ewidencji podatkowej

Starostwo Powiatowe w Krakowie - Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru przeprowadziło modernizację gruntów i budynków na terenie gminy Jerzmanowice- Przeżinia.

W wyniku modernizacji zostały zweryfikowane i zaktualizowane:

- powierzchnie klas użytków rolnych,
- grunty sklasyfikowane do tej pory jako użytki rolne ale obecnie zabudowane, przez co konieczne było zakwalifikowanie ich do gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, np. do symbolu B – tereny mieszkaniowe lub dr – drogi itp.,
- rodzaje wszystkich pozostałych gruntów zabudowanych, rolnych i leśnych,
- powierzchnie zabudowy budynków mieszkalnych,
- powierzchnie budynków pozostałych (m.in. budynki gospodarcze, garaże, stodoły itd.).

Prosimy o kontakt telefoniczny lub osobisty z Urzędem Gminy Jerzmanowice-Przeżinia, ul. Rajska 22, 32-048 Jerzmanowice, telefon 123895247, wew. 113, pokój 113 w godzinach: poniedziałek 7:30 – 17:00, wtorek-czwartek 7:30 – 15:30, piątek 7:30 – 14:00 celem weryfikacji danych podatkowych.

Chcąc usprawnić proces wprowadzenia zmian do ewidencji podatkowej, właściciele nieruchomości u których nastąpiły zmiany zobowiązani są do złożenia druku informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, informacji o gruntach oraz informacji o lasach.

Informujemy, że wprowadzenie zmian po modernizacji gruntów i budynków wiąże się z ponownym przeliczeniem podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego na 2022 r., jednakże zmiana wysokości podatku nie wynika ze zmiany wysokości stawek podatkowych lecz ze zmiany klasyfikacji gruntów w wyniku przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe modernizacji gruntów i budynków.

Dystrybucja tabletek jodku potasu
w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego

Przystąpiliśmy do realizacji działań prewencyjnych na wypadek wystąpienia zagrożenia radiacyjnego. Są to przedsięwzięcia o charakterze zapobiegawczym, zawczasu zaplanowane, nie zaś wywołane zwiększonym narażeniem naszego kraju na tego typu niebezpieczeństwo.

W przypadku zagrożenia skażeniem promieniotwórczym, w katalogu działań interwencyjnych określonych przez ustawę z 29 listopada 2000 r. *Prawo atomowe*, znajduje się m.in. podanie preparatów ze stabilnym jodem. Zgodnie z wytycznymi Wojewody Małopolskiego, który planuje i kieruje działaniami interwencyjnymi na administrowanym przez siebie terenie, przesunięto zapasy tabletek z jodkiem potasu do punktów bezpośredniej dystrybucji dla ludności.

PUNKTY WYDAWANIA TABLETEK Z JODKIEM POTASU NA TERENIE GMINY JERZMANOWICE-PRZEGINIA

Na terenie naszej Gminy powstało 9 punktów stacjonarnych, gdzie Mieszkańcy w razie ogłoszenia o zagrożeniu radiacyjnym mogą się udać po tabletki jodowe.

1. Urząd Gminy Jerzmanowice-Przegonia	ul. Rajska 22	32-048 Jerzmanowice
2. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czubrowicach	Czubrowice 85	32-049 Przegonia
3. Zespół Szkół w Jerzmanowicach	ul. Szkolna 2	32-048 Jerzmanowice
4. Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Łazach	Łazy 19	32-048 Jerzmanowice
5. Zespół Szkół w Przegini	Przegonia 403	32-049 Przegonia
6. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Raclawicach	Raclawice 329	32-049 Przegonia
7. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sąspowie	Sąspów 32	32-048 Jerzmanowice
8. Remiza Ochotniczej Straży Pożarnej w Szklarach	Szklary 121	32-048 Jerzmanowice
9. Szkoła Filialna w Gotkowicach	Gotkowice 56	32-048 Jerzmanowice

WAŻNE! Obecnie nie ma możliwości pobrania tabletek w punktach dystrybucji – wydawanie zostanie uruchomione dopiero w sytuacji realnego zagrożenia radiacyjnego, na podstawie – w zależności od zasięgu skażenia promieniotwórczego – aktu prawa miejscowego wydanego przez Wojewodę lub rozporządzenia Rady Ministrów. O rozpoczęciu akcji jodowej informować będą środki masowego przekazu, komunikaty na gminnych stronach internetowych, komunikaty emitowane za pomocą systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania.

Dotacja na odbiór azbestu

W sierpniu Wójt Gminy Jerzmanowice Przegonia Tomasz Gwizdała pozyskał 80% dofinansowania na usunięcie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Jerzmanowice-Przegonia. W ramach zadania pn. „Pomoc dla mieszkańców gminy Jerzmanowice-Przegonia przy odbiorze i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest” uda się zebrać 249 Mg odpadu.

Pomoc dla mieszkańców gminy Jerzmanowice-Przegonia przy odbiorze i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest

Projekt współfinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu

Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest

koszt kwalifikowany zadania: 85 785,00 zł

kwota dotacji z NFOŚiGW: 42 893,00 zł, kwota dotacji z WFOŚiGW w Krakowie: 30 060,00 zł

Dodatek węglowy

Dodatek węglowy to jednorazowe świadczenie w wysokości 3 tys. zł. Przysługuje gospodarstwu domowemu, w którym głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa, piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. **Warunkiem koniecznym do otrzymania dodatku węglowego jest wpisanie lub zgłoszenie głównego źródła ogrzewania do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB).**

Gospodarstwo domowe to:

- osoba fizyczna samotnie zamieszkująca i gospodarująca (**gospodarstwo domowe jednoosobowe**);
- osoba fizyczna oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujące i gospodarujące (**gospodarstwo domowe wieloosobowe**).

W przypadku gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, jeden dodatek węglowy przysługuje dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem.

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku węglowego złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest wypłacany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania.

Dodatek węglowy przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354, z późn. zm.), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej, w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany;
- osobom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2021 r. poz. 1697), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wysokość dodatku węglowego wynosi 3 000 zł dla gospodarstwa domowego.

Dodatek węglowy nie przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, na potrzeby którego zostało zakupione paliwo stałe, od przedsiębiorcy, który sprzedawał paliwo stałe dla gospodarstw domowych prowadzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, po cenie nie wyższej niż 996,60 zł brutto za tonę.

Wniosek o wypłatę dodatku węglowego składa się w terminie do dnia 30 listopada 2022 r.

Wnioski o wypłatę dodatku węglowego złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania.

Przyznanie dodatku węglowego nie wymaga wydania decyzji. Decyzja wydawana jest tylko w przypadku odmowy przyznania dodatku węglowego, uchylecia oraz rozstrzygnięcia w sprawie nienależnie pobranego dodatku węglowego.

Organ przesyła wnioskodawcy informację o przyznaniu dodatku osłonowego na wskazany we wniosku adres poczty elektronicznej. W przypadku gdy wnioskodawca nie wskazał adresu poczty elektronicznej we wniosku o wypłatę dodatku węglowego, organ przyjmujący wniosek, informuje go o możliwości osobistego odebrania informacji o przyznaniu dodatku węglowego.

Wzór wniosku o wypłatę dodatku węglowego można pobrać ze strony internetowej GOPS w Jerzmanowicach (w sekcji załączniki).

[Więcej informacji można uzyskać na stronach Ministerstwa Klimatu i Środowiska.](#)

Dodatek dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania źródeł ciepła innych niż węgiel

Dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ciepła gospodarstwa domowego jest:

1. kocioł na paliwo stałe, kominiek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane peletem drzewnym, drewnem kawałkowym lub innym rodzajem biomasy, albo
2. kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG (obejmuje wyłącznie gaz ze zbiornika gazu skroplonego LPG używanego dla celów grzewczych w kotle gazowym zasilanym tym gazem. Dodatkiem nie są objęte w szczególności: gaz ziemny dystrybuowany siecią gazową (tzw. gaz sieciowy) oraz gaz LPG z tzw. butli gazowej), albo
3. kocioł olejowy

zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Przez gospodarstwo domowe rozumie się:

1. osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe), albo
2. osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).

Na potrzeby składania wniosków o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych przyjmuje się, że:

1. jedna osoba może wchodzić w skład tylko jednego gospodarstwa domowego;
2. gospodarstwo domowe może otrzymać dodatek z tytułu wykorzystania wyłącznie jednego źródła ciepła.

W przypadku gdy pod jednym adresem miejsca zamieszkania zamieszkuje więcej niż jedno gospodarstwo domowe, jeden dodatek dla gospodarstw domowych przysługuje dla wszystkich gospodarstw domowych zamieszkujących pod tym adresem.

W przypadku gdy wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych złożono dla więcej niż jednego gospodarstwa domowego mających ten sam adres miejsca zamieszkania, to dodatek ten jest przyznawany wnioskodawcy, który złożył wniosek jako pierwszy. Pozostałe wnioski pozostawia się bez rozpoznania.

Jednorazowy dodatek dla gospodarstw domowych wyniesie:

- 3000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzewnym albo innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;

- 1000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominiek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane drewnem kawałkowym;
- 500 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 2000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Dodatek dla gospodarstw domowych nie przysługuje gospodarstwom domowym, które skorzystały z dodatku węglowego, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym.

Dodatek dla gospodarstw domowych nie przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, na potrzeby którego zostało zakupione paliwo stałe, po cenie i od przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw (Dz. U. poz. 1477 i 1692).

Nabór wniosków dla mieszkańców Gminy Jerzmanowice-Przeżynia realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowicach w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Wnioski złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania.

[Więcej informacji można uzyskać na stronach Ministerstwa Klimatu i Środowiska.](#)

Fundusz sołecki na 2023 rok. Mieszkańcy zdecydowali!

Zakończyły się zebrania wiejskie w sprawie przeznaczenia pieniędzy z funduszu sołeckiego.

Zebrania sołeckie odbywały się do 25 września w poszczególnych sołectwach gminy. We wszystkich spotkaniach z mieszkańcami udział wzięli Wójt Gminy Jerzmanowice-Przeżynia - Tomasz Gwizdała oraz Członek Zarządu Powiatu Krakowskiego - Tadeusz Nabągło.

Najważniejszym punktem wszystkich spotkań było podjęcie decyzji, na jakie zadania zostaną przeznaczone pieniądze z przyszłorocznego funduszu sołeckiego. W skali gminy na ten cel w 2023 roku planowane jest wydatkowanie kwoty 383 209,66 zł.

Prąd a cena wody

W dobie szalejących cen energii elektrycznej pragniemy zwrócić uwagę na problemy z siecią wodociągową. Z roku na rok na sieci pojawia się coraz więcej awarii skutkujących wyciekami i stratami, które przekraczają 30 % ilości pozyskanej w studniach głębinowych wody.

Na stanowiące codzienność, awarie na sieci wykonanej z rur stalowych zaczęły się nakładać awarie na sieci wykonanej z rur PVC.

Skorodowana rura stalowa

Ostatnio doszło do kilku takich awarii na terenie Przegini. Awarie te ujawniły dodatkowo awarie zasuw odcinających na węzle rozdzielczym, co uniemożliwiało odcinkowe wyłączenie remontowanej sieci. Pracownicy wodociągów dokonali kompletnej odbudowy tego węzła.

Działające prawidłowo zasuwę pozwolą na usuwanie awarii bez konieczności odcinania zasilania w wodę dla całej Przegini oraz części Gotkowic.

W efekcie, już przy wymianie odcinków sieci wodociągowej związanej z remontem drogi powiatowej do Sułoszowej, bez dostępu do wody było tylko ok. 40 budynków, a nie cała Przegina.

Wymiana układu zasuw w Przegini

Wymiana układu zasuw w Przegini

Wymiana kawałka rurociągu stalowego na PE w Przegini

Na przełomie lipca i sierpnia z powodu nieszczelności rurociągu wyremontowana została także studnia głębinowa na ujęciu wody Sążpów-Poręba. Zamontowana została nowa pompa głębinowa, nowy rurociąg PE oraz armatura. Tym sposobem, po zabudowaniu w 2020 r. nowego zbiornika i hydroforni, ujęcie Sążpów - Poręba zostało w całości odnowione. Montaż nowej pompy dobranej do wybudowanej wcześniej hydroforni pozwoli również zmniejszyć zużycie energii elektrycznej.

Niestety, każdy taki remont to nie tylko dodatkowe koszty materiałów ale również koszt strat wody i zwiększone zużycie energii elektrycznej. Gigantyczne podwyżki cen prądu powodują, że koszt energii już stanowi 40 % wartości sprzedanej wody. Jeszcze w ubiegłym roku było to zaledwie 16 %. Dalsze podwyżki ceny energii muszą spowodować znaczący wzrost ceny sprzedawanej wody. Oszczędzanie wody to już nie tylko kwestia odpowiedzialności za bilans wody w środowisku ale też problem realnych kosztów ponoszonych przez każdego z nas.

W tym kontekście niezwykle palącym jest odtworzenie najbardziej zdekapitalizowanych i awaryjnych odcinków sieci wodociągowej, co pozwoli wydatnie ograniczyć koszt ubytków wody. Niestety od kilkunastu lat polityka funduszy pomocowych jest skoncentrowana bardziej na sieciach kanalizacyjnych niż wodociągowych. Równocześnie wymiana sieci, to zbyt duży wydatek, aby mógł go udźwignąć z własnych przychodów budżet Gminy. Ale to

Wymiana kawałka rurociągu stalowego na PE w Przegini

również zadanie dla każdego z nas. Zgłaszajmy każde podejrzone utrzymujące się w gruncie zawilgocenie, które może być źródłem wycieku z sieci. Dbajmy we własnym interesie o nasze wspólne dobro którym jest woda w kranie.

Janusz Jędrusiak

Jeszcze o kanalizacji i cywilizacji

„Ignorantia legis non excusat” – zasadę prawną wywodzącą się z prawa rzymskiego, która znaczy tyle co: Nieznajomość prawa nie zwalnia z jego przestrzegania, przypominamy w aspekcie zdarzenia z ostatniego czasu. Konserwatorzy ZWG Jerzmanowice otrzymali wezwanie do udrożnienia kanalizacji, która zalała posesję. Stwierdzono, że w obrębie studzienki rewizyjnej został znacznie podniesiony poziom gruntu, poprzez wykonanie nasypu. Spływające wody opadowe z otaczającego studnię gruntu, wraz z rozpuszczoną gliną doprowadziły w efekcie do całkowitego zatkania światła przewodu kanalizacyjnego. Naniesiony do rurociągu grunt osiągnął twardość skały i stworzył duże problemy z odblokowaniem przepływu ścieków. W dobie znacznych uproszczeń prawa budowlanego przypominamy, że gestorzy sieci podziemnych powinni być każdorazowo powiadomieni o prowadzeniu prac inwestycyjnych w obrębie działki, przez którą taka sieć przebiega. Dotyczy to szczególnie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Prace inwestycyjne to nie tylko budowa budynków, ale także tworzenie infrastruktury ogrodowej, brukowanie oraz zmiana stosunków wysokościowych na posesji (skarpowanie czy nadsypywanie).

Obniżenie terenu powodujące zmniejszenie zasypu rurociągu poniżej 1,2 m może spowodować uszkodzenie rurociągu przy przejeździe ciężkim sprzętem, w zimie zaś zamarzanie w szczególności wodociągów.

Z kolei nadsypywanie ziemi, przy jednoczesnym braku regulacji studzienek kanalizacyjnych, prowadzi do zalewania kanalizacji wodami opadowymi z piaskiem i gliną i podnosi koszty działalności operacyjnej Zakładu. Natomiast zasypanie konsoli zasuw wodociągowych i podziemnych hydrantów może doprowadzić do zagrożenia pożarowego i problemów obsługi konserwatorskiej z powodu trudności z namierzeniem armatury w terenie w przypadku awarii czy planowanych wyłączeń.

Z powodu narastania problemu, ZWG Jerzmanowice zamierza informować Wójta Gminy Jerzmanowice-Przegina, o każdorazowym zauważonym tego rodzaju przypadku.

Również, mimo wielokrotnych apeli Zakładu Wodociągi Gminne w Jerzmanowicach, o bezwzględny zakaz wrzucania odpadów stałych do sieci kanalizacyjnej, z miesiąca na miesiąc proceder ten narasta. W ostatnim okresie nastąpiła wręcz niebezpieczna kumulacja tych zjawisk. Folia budowlana, kamienie, truchła zwierząt (kotów, psów, królików) nie przedostały się do kanalizacji nawet przez ubikację czy otwartą kratkę kanalizacyjną. Te rzeczy zostały wrzucone prosto do otwartej studzienki kanalizacyjnej. Osobny problem to rzeczy wrzucane do muszli klozetowych. W ściekach odnajdujemy całe owoce, warzywa, resztki z posiłków itp.

W warunkach wysokich temperatur zablokowanie przepływu ścieków może spowodować, nawet w ciągu kilku godzin, powstanie niebezpiecznych patogenów (bakterii, wirusów) stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia ludzkiego, zwłaszcza wskutek wylania się ścieków na posesję, albo co najgorsze w budynku w pomieszczeniach mieszkalnych.

**BĄDŹMY ROZWAŹNI I WSPÓLNIE
DBAJMY O CYWILIZACYJNE ZDOBYTCZE.**

Janusz Jędrusiak

Modernizacja ujęcia wody
Sążpów - Poręba

Zmiana terminu odczytów wodomierzy przez Inkasenta!

Zakład Wodociąg Gminne w Jerzmanowicach, informuje iż od IV kw. 2022 roku (tj. od 01.10.2022 r.) **zmianie ulegną terminy odczytów przez Inkasenta wodomierzy w Państwach gospodarstwach domowych.**

Zmiana terminu odczytu wodomierzy wynika z wdrażania kolejnego etapu odczytów zdalnych.

Za zaistniałą sytuację i ewentualne niedogodności - PRZEPRASZAMY!

Zakład Wodociąg Gminne w Jerzmanowicach

INWESTYCJE I EDUKACJA

Milionowe dofinansowania dla Gminy Jerzmanowice-Przegonia

Dla ograniczonego budżetu naszego samorządu zewnątrz dofinansowania są zastrzykiem, który pozwala realizować wielkie inwestycje. Bez tych dodatkowych środków nie byłoby w stanie prowadzić jednocześnie paru dużych przedsięwzięć w kilku sołectwach. Dofinansowania to dla naszej wspólnoty wielka szansa i możliwość nadrobienia zaległości, przede wszystkim kanalizacyjnych. Nasza gmina jest skanalizowana w ok. 40 %, dążymy do tego by w jak najkrótszym czasie podnieść ten wskaźnik. Trwają prace związane z rozbudową kanalizacji w Przegoni, niebawem rozpoczną się w Raclawicach i w Jerzmanowicach na ul. Kościelnej, św. Jana Pawła II, Sikorka, Pod Grodziskiem, Pod Jamą, Nietoperzowa, Jana III Sobieskiego, Jurajska. Zwiększenie dostępności do nowoczesnej infrastruktury komunalnej to jeden z priorytetów rozwoju. Drugim jest edukacja. Środki pozyskane na modernizację infrastruktury oświatowej zostaną podzielone między Szkoły Podstawowe w Sępowie, Raclawicach i Jerzmanowicach. W przypadku tej pierwszej - pieniądze zostaną przeznaczone na dostosowanie budynku do wymagań lokalowych szkoły integracyjnej. Wójt zabiega o to, by dzieci z terenu naszej gminy o specjalnych potrzebach edukacyjnych, tj. np. z niepełnosprawnością ruchową, ze spectrum autyzmu, z niepełnosprawnością sprzężoną miały możliwość edukować się na najwyższym poziomie, z możliwością dorastania w gronie zdrowych rówieśników.

Pozyskiwanie funduszy unijnych przez gminy nie jest łatwe, ponieważ wniosek musi nie tylko spełniać wszystkie warunki formalne, ale przede wszystkim być opracowany w najmniejszych szczegółach. Tym bardziej cieszą pozytywne rozstrzygnięcia i przyznane kwoty. To dowód na to, że praca urzędu gminnego oraz pracowników jednostek podległych przynosi realne efekty.

„Dziękuję wszystkim, którzy wspierają mnie w zabieganiu o zewnętrzne środki na rozwój naszej gminy. Splewają do nas dofinansowania, jakich w historii naszego samorządu nie było. Ale nie zatrzymujemy się. Działamy dalej, by żyło nam się tutaj jeszcze lepiej” - mówi Wójt Tomasz Gwizdała.

W ostatnim czasie pozyskaliśmy następujące środki z rządowego programu Polski Ład:

- 3 800 000 zł na rozbudowę kanalizacji w Jerzmanowicach
- 9 500 000 zł na modernizację dróg gminnych
- 4 250 000 zł na modernizację infrastruktury oświatowej
- 1 960 000 zł na budowę kanalizacji sanitarnej w Raclawicach oraz modernizację oczyszczalni ścieków

Rozbudowa drogi powiatowej w Szklarach

Zakończyła się rozbudowa drogi powiatowej 2129K w miejscowości Szklary. Zakres prac obejmował m.in.: budowę chodnika, zatoki autobusowej, kanalizacji deszczowej, wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej. Zadanie współfinansowane przez Gminę Jerzmanowice-Przegonia oraz Powiat Krakowski.

Nowy chodnik przy drodze powiatowej w Czubrowicach

Mieszkańcy Czubrowic mogą już poruszać się po nowym, równym chodniku przy drodze powiatowej. 273-metrowy odcinek został oddany do użytku. Wymiana nawierzchni asfaltowej zostanie wykonana po rozstrzygnięciu postępowania przetargowego i podpisaniu umowy z wykonawcą. Inwestycja jest współfinansowana przez Gminę Jerzmanowice-Przegonia oraz Powiat Krakowski.

Dofinansowanie w ramach projektu „Pod biało- czerwona”

Gmina Jerzmanowice-Przegonia otrzymała dofinansowanie ze środków dotacji celowej budżetu państwa na zakup flagi i masztu w ramach projektu pn. „Pod biało-czerwona” w wysokości 8 000 zł. Maszt, na którym zawisnie biało – czerwona flaga powstanie przy Gminnym Ośrodku Kultury w Jerzmanowicach.

Serdecznie dziękujemy mieszkańcom za tak licznie oddane głosy poparcia, które pozwoliły na zakwalifikowanie samorządu do programu rządowego.

Rozstrzygnięto konkursy dotacyjne „Małopolskie OSP 2022”

W ramach konkursu Gmina Jerzmanowice-Przeginia pozyskała dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 8 145,00 zł. Pozyskane środki finansowe zostaną przeznaczone na zakup umundurowań dla wszystkich jednostek OSP z terenu gminy.

Otrzymaliśmy również dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 15 000,00 zł na realizację zadania pn. „Modernizacja instalacji c.o. w budynku OSP Jerzmanowice”.

Przeznaczone przez Województwo Małopolskie dotacje na realizację obu konkursów wpływają na polepszenie warunków pracy strażaków działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego, życia, zdrowia i mienia społeczności lokalnej.

Nowa świetlica szkolna w Jerzmanowicach

Już pierwszego dnia nowego roku szkolnego dzieci z zainteresowaniem zwiedzały nową salę, którą udało się zaadaptować na cele świetlicy. To oni, uczniowie Szkoły Podstawowej w Jerzmanowicach będą jej użytkownikami. Sala przeszła odbiór końcowy i już służy podopiecznym placówki. „Jest pięknie”, „Nowe kolorowe pufy są najfajniejsze”, „W końcu świetlica jest oddzielona od jadalni” - brzmiały pierwsze recenzje. Zainteresowanie świetlicą w Szkole Podstawowej w Jerzmanowicach jest ogromne. Codziennie korzysta z niej ponad 160 uczniów. Spędzają tam czas dzieci czekające na autobus szkolny lub rodziców, którzy pracę kończą później niż dzieci zajęcia. Do tej pory uczniowie zmuszeni byli po lekcjach udać się na stołówkę, która pełniła jednocześnie funkcję świetlicy.

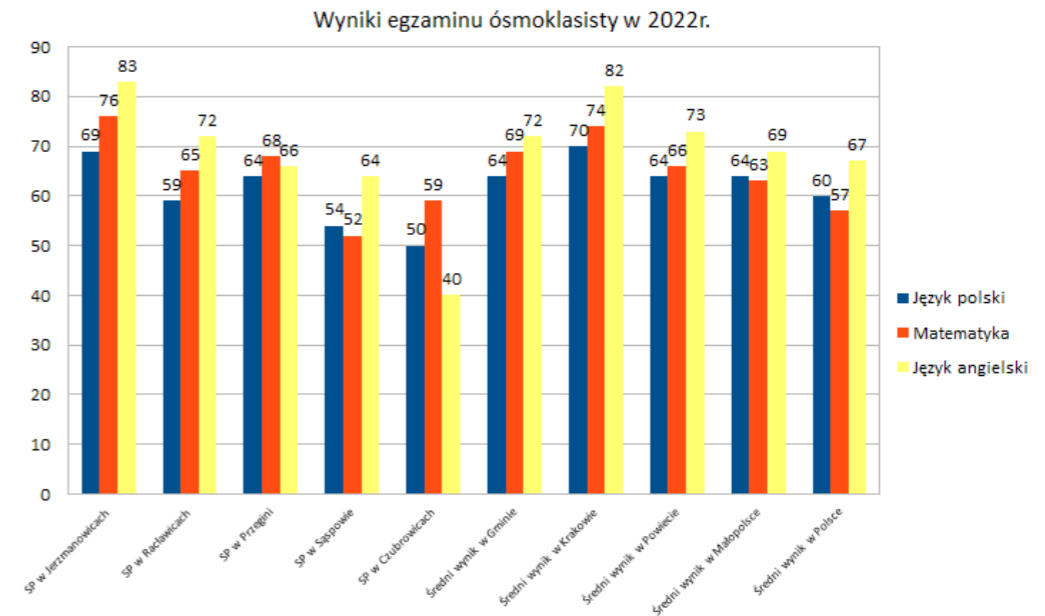
Nowe pomieszczenie jest przestronne, komfortowe i pachnie świeżością. Nieużytkowane do tej pory poddasze nad jadalnią zostało przebudowane i dostosowane do potrzeb najmłodszych. Remont wymagał przeróbki konstrukcji dachu. Z pomieszczenia udało się wyodrębnić świetlicę o powierzchni 73,4m² oraz gabinet. Prace obejmowały montaż okien i drzwi, roboty tynkarskie i malarskie, wykonanie posadzki, roboty elektryczne i sanitarne.

Koszt realizacji wyniósł: 272 154,71 zł.

Zadanie zrealizowano przy udziale dofinansowania ze środków zewnętrznych Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych (w kwocie: 243 160,98 zł) oraz z Funduszu Sołeckiego wsi Jerzmanowice (w kwocie: 28 993,73 zł).

Wyniki egzaminu ósmoklasistów

Egzaminy i wyniki zawsze stresują uczniów, którzy mają przed sobą kolejny etap edukacji. Patrząc na wyniki widzimy, że większość szkół coraz lepiej radzi sobie z tym tematem i absolwenci nie mieli większych problemów z dostaniem się do wymarzonej szkoły średniej. A w tym roku było i w następnym będzie dodatkowo trudniej. Dlaczego? Wynika to z faktu, że o miejsca w szkołach średnich ubiegają się uczniowie z 1,5 rocznika. Są to ci, którzy poszli do szkoły podstawowej w wieku siedmiu lat i część tych, którzy naukę rozpoczęli jako sześciolatkowie. Poza tym o miejsca w polskich liceach i technikum ubiegają się także uczniowie z Ukrainy. Osiągnięte rezultaty na egzaminie 8-klasisty decydują o tym, jakie będą mieli szanse dostania się do wymarzonej szkoły średniej. Co ważne, tego testu nie można nie zdać, ale warto pamiętać, że to jeden z tych egzaminów, do których podejście jest obowiązkowe. Absolwenci szkół podstawowych sprawdzili swoją wiedzę, jaką przyswoili na pierwszym etapie swojej edukacji. Niestety pojawiły się komentarze nastolatków, rodziców, nauczycieli, którzy są zawiedzeni wynikami. My rodzice, dyrekcja, nauczyciele i wszyscy pracownicy szkół pomagamy naszym dzieciom podnosić ich wyniki a tym samym poziom szkół. Wszystkie dzieci mają potencjał, tylko nie wszystkim pokazuje się jak go użyć i wykorzystać w 100%.

Gratulujemy wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu rosnących wyników egzaminu ósmoklasistów!

Ósmoklasiści ze Szkoły Podstawowej w Jerzmanowicach nie zawiedli!

Podobnie, jak w poprzednich latach ósmoklasiści ze Szkoły Podstawowej w Jerzmanowicach nie zawiedli! Średnie wyniki były wyższe od tych w gminie, powiecie, województwie, a nawet kraju. Z języka polskiego średni uzyskany wynik to 69%, z matematyki 76%, a z języka angielskiego 83%.

Wśród uczniów byli tacy, którzy swój egzamin napisali na 100%. Z języka angielskiego było to aż jedenaście osób, z matematyki dziesięć i jedna osoba z języka polskiego. Gratulacje zarówno dla uczniów jak i nauczycieli!

Szkolna wycieczka

W dniach 14-16 września uczniowie klas szóstych SP w Jerzmanowicach wzięli udział w wycieczce szkolnej, podczas której podróżowali po Kielecczyźnie.

Pierwszego dnia odwiedzili Muzeum Wsi Kieleckiej w Tokarni, gdzie mieli okazję uczestniczyć w nietypowej lekcji matematyki. Następnie byli w Centrum Nauki Leonardo da Vinci w Podzamczu. Tu dużą popularnością cieszyła się jazda wózkiem inwalidzkim. Później zwiedzili ruiny średniowiecznego zamku w Chęcinach.

Atrakcje drugiego dnia wycieczki to zwiedzanie kopalni krzemienia pasiastego w Krzemionkach Opatowskich, pałac w Kurozwękach oraz safari bizonów, a także zamek królewski w Szydłowie i rezydencja pałacowa Krzyżtopór w Ujeździe.

Ostatniego dnia uczniowie zwiedzili piwnice kupieckie w podziemiach Opatowa. W drodze powrotnej byli w Sandomierzu. Spacer po sandomierskim rynku, wędrowka wąwozem Królowej Jadwigi czy wizyta w zbrojowni to miejsca, które z pewnością na długo zostaną w ich pamięci.

Wszystkim miłośnikom wędrowek po Polsce śmiało można polecić atrakcje, które mieli okazję obejrzeć szóstoklasiści!

Nowe Horyzonty Akademii Filmowej w Szkole Podstawowej w Przegini

W tym roku szkolnym klasy 6 przystąpiły do projektu edukacyjnego Nowe Horyzonty Akademii Filmowej. W ramach programu uczniowie wezmą udział w wybranych projekcjach kinowych i online realizowanych w ramach cyklu tematycznego „Młodzi w obiektywie”, a poruszających m.in. takie zagadnienia jak poszukiwanie własnej drogi i akceptacji, próby odnalezienia się w grupie, przyjaźń, dojrzewanie, rodzina, ponoszenie konsekwencji swoich działań, budowanie relacji, empatia.

Udział w NHEF wzbogaci realizację nie tylko programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, ale także lekcje języka polskiego, a jednocześnie filmy mogą stanowić inspirujący punkt wyjścia do działań wychowawczych.

Program jest powiązany z podstawą programową oraz z aktualnymi kierunkami polityki oświatowej państwa.

Agnieszka Kochanik, Agnieszka Siola

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Przegini z wizytą w Ojcowskim Parku Narodowym

13 września bieżącego roku uczniowie klas piątych wzięli udział w zajęciach edukacyjnych w Ojcowskim Parku Narodowym.

W czasie pokazu multimedialnego nasi podopieczni zobaczyli liczne fotografie ptaków żyjących na terenie Parku i poznali ich głosy. Następnie w sali projekcyjnej obejrzeli film prezentujący tworzenie się doliny Prądnika od

czasów górnej jury po czasy współczesne.

W kolejnych salach zobaczyli: ekspozycje geologiczne i paleontologiczne, zrekonstruowane wnętrza jaskini, makietę OPN, przedmioty pochodzące z wykopalisk archeologicznych prowadzonych w ruinach zamku w Ojcowie oraz dioramę prezentującą środowisko przyrodnicze Parku.

Była to niezwykła lekcja przyrody, która na długo pozostanie w pamięci uczniów.

Jolanta Klich

Dzieci z Przedszkola Samorządowego w Przegini spotkały się z policjantami

12 września policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Krakowie odwiedzili przedszkolaków z Przegini prowadząc zajęcia profilaktyczne dla najmłodszych.

Podczas wizyty policjanci edukowali naszych podopiecznych, przekazując im najważniejsze informacje dotyczące zasad bezpieczeństwa na drodze. Omówione zostały zagadnienia związane z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, zasady bezpiecznego poruszania się po drogach oraz bezpiecznego zachowania w kontaktach z nieznajomymi osobami oraz agresywnymi psami.

Każdy uczestnik spotkania mógł zobaczyć z bliska najważniejsze akcesoria, którymi posługuje się policjant w codziennej służbie oraz przymierzyć czapkę policyjną.

Szczególną atrakcją okazał się radiowóz policyjny i dwa motocykle.

Na zakończenie wszyscy otrzymali odbłaski oraz paszport bezpieczeństwa z własnym odciskiem palca.

Wierzmy, że dzięki takim spotkaniom, dzieci będą darzyły policję zaufaniem.

Aneta Martyniak

Uczniowie Zespołu Szkolno – Przedszkolnego z Czubrowic na Festiwalu Nietoperzy

10 września 2022 r. uczniowie naszej szkoły wraz z opiekunami wzięli udział w grze terenowej, która była częścią Festiwalu Nietoperzy. Gra polegała na wyszukiwaniu punktów zaznaczonych na mapie. Każdy znaleziony punkt, to zdobyte punkty zliczające się do puli drużyny. Punkty również zostały dodawane za czas, więc pośpiech też miał znaczenie. Mimo niesprzyjającej pogody i kilkunasto-kilometrowej trasy, daliśmy radę i nasi uczniowie zajęli PIERWSZE MIEJSCE. Gratulujemy wytrwałości, bo łatwo nie było. Deszcz i błoto dodatkowo nas spowalniały, ale nie było to dla nas przeszkodą. Po grze terenowej odbyło się zwiedzanie jaskini nietoperzowej i wręczanie nagród. Gratulujemy uczniom świetnej kondycji fizycznej i wytrwałości.

Narodowe Czytanie w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Czubrowicach

12 września 2022 r. w szkole odbyło się Narodowe Czytanie. Jego jedenasta odsłona związana była z tomikiem „Ballady i romanse” autorstwa Adama Mickiewicza.

Mędrca szkiełko i oko zostaje niejako zastąpione czuciem i wiarą, intuicją oraz ludowymi zasadami moralnymi, ujęciem przyrody jako

wyraziciela i odbicia ludzkich emocji takich jak gniew, strach, miłość czy nienawiść.

Uczniowie klas od 5 do 8 podjęli wyzwanie związane z odczytaniem i właściwą interpretacją ballad takich jak: „Pierwiosnek”, „Lilie”, „Pani Twardowska”, „Powrót taty”, „To lubię” czy „Świtezianka”. Znakomicie poradzili sobie z głośnym czytaniem, wprowadzając niezwykle nastroj wśród słuchaczy. Ponadto zaangażowali się w stworzenie pięknej, nawiązującej do czytanych utworów dekoracji.

XVI EKO BIEG W DOLINIE BĘDKOWSKIEJ

18 września 2022 r. w Dolinie Będkowskiej pobiegli dorośli i dzieci. Zła pogoda nie zachęcała do udziału, a mimo to w ewencie nie brakowało chętnych. Wśród nich była trójka uczniów z ZSZP w Czubrowicach. Podziwiamy ich wytrwałość, a przy tym dziękujemy za reprezentowanie naszej szkoły. Uczestnicy zostali nagrodzeni medalami, a szkoła upominkiem w postaci drukarki.

Ach, cóż to był za dzień!

20 września to dla każdego przedszkolaka wyjątkowe święto. W przedszkolu w Raclawicach był to dzień pełen radości i przyjemności. Panie: Asia, Karolina i Basia przygotowały dla swoich podopiecznych wiele niespodzianek i okazji do aktywności ruchowej. Tańce przy dźwiękach ulubionych przebojów muzycznych, malowanie twarzy, tor przeszkód, słodki poczęstunek, to tylko niektóre z wydarzeń jakie miały miejsce. Jednak największą atrakcją cieszyło się malowanie na drzewku liści, poprzez odbijanie własnych dłoni zanurzonych w farbie. Swoją dłoń odbiła również pani dyrektor, a przedszkolaki z wypiekami na twarzy patrzyły z niedowierzaniem jak pokrywa swoją dłoń żółtą farbą.

Wielka radość i głośny śmiech świadczyły o wspaniałej atmosferze i udanej zabawie.

Wszystkim dzielnym przedszkolakom życzymy samych słonecznych dni. Niech każdy dzień przynosi im wiele cudownych i pozytywnych przeżyć, a pobyt w przedszkolu pomaga spełniać marzenia!

Witamy jesień

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Raclawicach postanowili uczcić pierwszy dzień jesieni zakładając na siebie ubrania w barwach charakterystycznych dla tej pory roku. Część z nich wykazała się niezwykłą kreatywnością przynosząc do szkoły własnoręcznie wykonane wianki, przyozdobione kolorowymi liśćmi, jarzębiną, żołądziami i kasztanami. Przedszkolaki z warzyw i owoców jesieni wykonały z pomocą pani Basi smaczny i zdrowy sok. Akcja zapoczątkowała w szkole cykl wydarzeń pod hasłem „Zgrana klasa” organizowanych przez SU. Po okresie pandemii najważniejsze jest to, aby przywrócić relacje z drugim człowiekiem i zintegrować na nowo zespoły klasowe. Właśnie dzisiaj zaangażowanie uczniów w przygotowane wianki i kostiumy pokazało, że umiemy się jednoczyć i współpracować, tworząc wielką, szkolną rodzinę. Henry Ford powiedział:

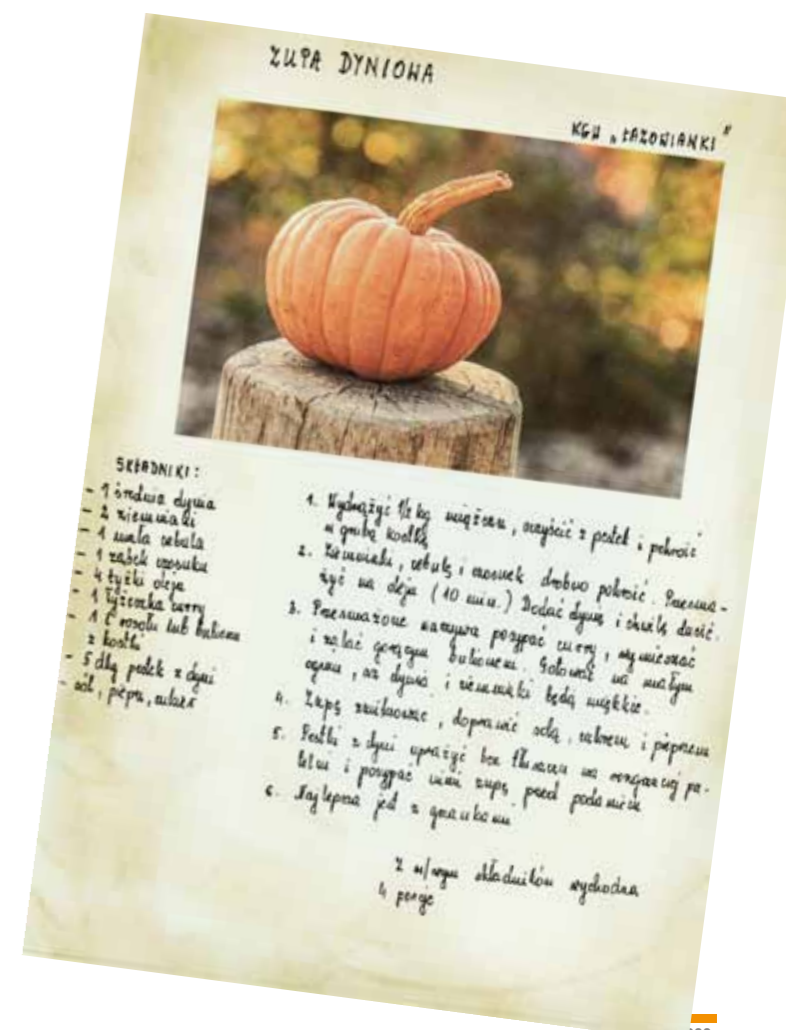
„Zbieganie się to początek,

Trzymanie się razem to postęp,

Wspólna praca to sukces.”

Chcielibyśmy, aby nasi absolwenci odnosili same sukcesy, dlatego tegoroczne akcje kładą nacisk na jedną z podstawowych kompetencji kluczowych.

Ewa Izdebska

Nadanie imienia Szkole Podstawowej i Przedszkolu w Sąspowie

Uroczystość nadania imienia Szkole Podstawowej i Przedszkolu w Sąspowie odbyła się 18 września 2022 r. Przygotowania do niej trwały od tygodni. Wszyscy starali się, by ten dzień był szczególny i na długo zapamiętany.

Uroczystości rozpoczęły się od Mszy Św. koncelebrowanej przez ks. Proboszcza Mariusza Górszczyka oraz ks. Kanonika dra Michała Bordę. Podczas Mszy Św. dokonano poświęcenia sztandaru szkoły. Wysłuchano pięknego kazania ks. Kanonika. Następnie wszyscy uczestnicy udali się w stronę szkoły, gdzie zebranych przywitała Dyrektor Małgorzata Bigaj wraz z Wójtem Tomaszem Gwizdałą, jednocześnie współorganizatorem uroczystości. Pani Dyrektor zaznaczyła, że dzisiejszy dzień to ważny krok w budowaniu tradycji naszej prężnie rozwijającej się szkoły. Wójt Tomasz Gwizdała dodał to ważny, historyczny moment nie tylko dla szkoły, ale dla całej naszej społeczności i przywitał szanownych gości, którzy zaszczylili nas swoją obecnością: Henryk Woszczyzna – Asystent z Ministerstwa Infrastruktury w zastępstwie za Andrzeja Adamczyka Ministra Infrastruktury, ks. Kanonik dr Michał Borda, ks. Mariusz Górszczyk Proboszcz parafii św. Katarzyny w Sąspowie, Halina Cimer Małopolska Wicekurator Oświaty, Andrzej Łojek Zastępca Dyrektora Wydziału Pedagogicznego Kuratorium Oświaty, Ewa Gil Zastępca Dyrektora Biura Wojewody, Tadeusz Nabagło Członek Zarządu Powiatu Krakowskiego, Marcin Kyc Zastępca Wójta, Beata Woźniak Sekretarz Gminy, Dorota Rogóż Skarbnik Gminy, Monika Pęgiel-Dromundo Kierownik CUW, Agnieszka Kozak Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Dorota Furman Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury i PiGBP w Jerzmanowicach, Marzena Dąbrowska Dyrektor Środowiskowego Domu Samopomocy w Jerzmanowicach, Bogusław Goraj z Druhnami i Druhami OSP w Sąspowie, Franciszek Pastuszak z Orkiestrą Dętą, Elżbieta Kanasiuk Sołtys Sąspowa wraz z Kołem Gospodyń Wiejskich, Ewa Rogóż Dyrektor Zespołu Szkół w Jerzmanowicach, Tatiana Saternus Dyrektor Zespołu Szkół w Przegini, Agata Skotniczna Dyrektor Szkoły Podstawowej w Raclawicach, Robert Luty Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czubrowicach.

W podniosły i uroczysty nastrój wprowadziła uczestników spotkania Orkiestra Dęta Ochotniczej Straży Pożarnej w Sąspowie pod batutą Franciszka Pastuszaka.

Prowadzący, Adam Wójcik przybliżył historię placówki oraz uzasadnił wybór patrona. Wspomnił, że pierwsze wzmianki o szkole parafialnej pochodzą z 1790 r. Dzisiejszy budynek powstał ogromnym nakładem sił lokalnej społeczności i został oddany do użytku w 1953 r. O wyborze patrona szkoły zdecydowało wiele względów, najważniejszy to ten, że stali się oni częścią naszej małej Ojczyzny. Sąspów może też poszczycić się lokalnym bohaterem, który brał czynny udział w walkach powstańczych. Był nim Jan Bieńczyk, który doczekał wolnej Polski i w czasach II RP został awansowany do stopnia podporucznika.

Mamy nadzieję, że zakorzenione ideały, które nieśli powstańcy, będą prowadzić naszych absolwentów przez resztę życia. Będą ich drogowskazem na życiowych rozstajach dróg.

Styczińskiego i walki o wolność. Dyrektor podziękowała w imieniu całej społeczności szkolnej wszystkim za uświetnienie tej historycznej uroczystości swoją obecnością. Nadmieniła, że świadomość tego, że tak wiele osób i instytucji nas wspiera, słowami, życzliwością, aprobatą dla naszych działań jest dla nas inspiracją i bodźcem do jeszcze lepszej skuteczniejszej pracy.

Po informacji o patronie szkoły nastąpiły przemówienia zaproszonych gości. Pierwsza zabrała głos Ewa Gil - Zastępca Dyrektora Biura Wojewody, która odczytała list Prezesa Rady Ministrów, Mateusza Morawieckiego. Wspomniała, że powstańcy styczniowi to bohaterowie pobudzający wyobraźnię, że tacy patroni staną się podstawą do refleksji o naszej państwowości, a sztandar będzie symbolizował trwanie i tradycję. Henryk Woszczyzna, odczytał list Ministra Andrzeja Adamczyka, w którym zwrócił się do grona pedagogicznego, uczniów i całej społeczności, dziękując za godne upamiętnienie bohaterów Powstania Styczińskiego, które było największym zrywem niepodległościowym w XIX wieku. Następnie głos zabrała Halina Cimer Małopolska Wicekurator Oświaty, która zwróciła uwagę zarówno na wspaniałe usytuowanie szkoły, jak i jej doskonałe wyposażenie. Kolejny mówca - Tadeusz Nabagło Członek Zarządu Powiatu Krakowskiego nadmienił, że dzień dzisiejszy pisze historię tej szkoły, ale jest to też historia Gminy Jerzmanowice - Przegonia, kiedy kolejna placówka otrzymuje imię i sztandar. Monika Pęgiel-Dromundo - Kierownik CUW zwróciła się do zgromadzonych jako rodzic, pracownik samorządu i nauczyciel. Zaznaczyła, że wszystkie dzieci, z małej czy też z dużej szkoły mają prawo do rozwoju. Następnie zabrał głos Janusz Głanowski Główny Specjalista ds. Edukacji w Ojcowskim Parku Narodowym, który pogratulował nadania zaszczytnego imienia, przypomniał, że tutejsi mieszkańcy w dobie Powstania Styczińskiego ofiarnie pomagali walczącym. Na koniec przemówił Tomasz Gwizdała Wójt Gminy Jerzmanowice- Przegonia i podziękował wszystkim, którzy przyczynili się do rozwoju szkoły i przedszkola w Sąspowie. Zwłaszcza Dyrektorowi Małgorzacie Bigaj za to, że rozwija tę szkołę w tak szybkim tempie. Wyrazy uznania skierował do wszystkich, którzy zorganizowali dzisiejszą uroczystość. Przedstawiciele Rady Rodziców wręczyli sztandar dyrektorowi szkoły, który został przekazany Szkolnemu Pocztowi Sztandarowemu. Od tego momentu sztandar stał się dla nas symbolem tradycji patriotycznej, hartu ducha, wartości, które stanowią fundament pracy wychowawczej oraz wspólnych dążeń rodziców i nauczycieli.

Uczniowie przyrzekli otaczać go czcią i dbać o to, by właściwym postępowaniem i rzetelną nauką pracować na dobre imię szkoły, naszej miejscowości i naszej ojczyzny. Na koniec uroczystości uczniowie i przedszkolaki pod kierunkiem Elżbiety Gach i Beaty Rzekowskiej zaprezentowali krótki program artystyczny, nawiązujący do Powstania

ŻYCIE SPOŁECZNO - KULTURALNE

Zawody sportowo-pożarnicze

W pierwszą sobotę lipca na boisku sportowym w Raclawicach odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze. Udział w nich wzięło 160 najlepszych strażaków z terenu naszej gminy. Konkurencje odbywały się w czterech kategoriach:

- młodzieżowa drużyna pożarnicza chłopców,
- młodzieżowa drużyna pożarnicza dziewcząt,
- drużyna seniorska kobiet
- drużyna seniorska mężczyzn.

Najlepsi okazali się przedstawiciele OSP Przegonia, którzy reprezentowali naszą gminę na zawodach szczebla powiatowego, odbywających się tydzień później na stadionie LKS Promień w Przegini. Podczas Zawodów Sportowo-Pożarniczych jednostek OSP z terenu powiatu krakowskiego w sztafecie pożarniczej oraz ćwiczeniu bojowym zmagало się 26 najlepszych drużyn, w tym 10 kobiecych. Walka o tytuł najlepszej jednostki powiatu krakowskiego była zacięta, a o wygranej decydowały sekundy. Reprezentanci Gminy Jerzmanowice-Przegonia - druhowie i drużyny z OSP Przegonia zajęli 11 miejsce w kategorii mężczyzn i 8 w kategorii kobiet.

Zawody swoją obecnością uświetnili znamienici goście oraz Orkiestra Dęta Przegonia.

Foto: Powiat Krakowski

Z życia Środowiskowego Domu Samopomocy

We wrześniu wybraliśmy się do Ojcowskiego Parku Narodowego, swoją wędrowkę rozpoczęliśmy od Muzeum Ojcowskiego Parku Narodowego im. prof. W. Szafera, aż do Bramy Krakowskiej i „Źródelka Miłości”. Wspaniała pogoda i atmosfera towarzyszyła naszym wędrowkom w tej niezwykle urokliwej okolicy!

Ale to nie koniec... we wrześniu wzięliśmy udział w dwóch projektach realizowanych przez Olkuskie Stowarzyszenie PROGRES, pierwszy dotyczył warsztatów w których nasi Uczestnicy byli przygotowywani do „I Integracyjnego Turnieju Osób Niepełnosprawnych Województwa Małopolskiego”, w którym zajęliśmy I miejsce!

Drugi projekt dotyczył warsztatów przygotowujących do Małopolskiego Konkursu Karaoke Osób Niepełnosprawnych „Wyśpiewaj wolność - edycja 2022”. Nasi Uczestnicy wykonali piękne patriotyczne pieśni „Rozkwitały pąki białych róż” i „Piechota”.

Serce rośnie patrząc na zaangażowanie i radość naszych Uczestników. Czujemy się doceniani, a to mobilizuje nas do sięgania po więcej.

16 Święto Baby w Raclawicach!

Raclawickie „Święto Baby” to wydarzenie z własną marką i przyciąga wielu mieszkańców i gości, niezależnie od pogody. W tym roku aura nie szczędziła słońca, ale i deszczu, który zaczął padać, gdy ze sceny rozbrzmiewały słowa piosenki...hardkorowo pada deszcz!

Tradycją jest, że podczas tego święta organizowane są konkurencje, które są adresowane do Kobiet oraz konkurs na najlepsze ciasto. Podczas tegorocznej imprezy przygotowano dwie konkurencje dla Pań, tj. „Liczenie wypłaty męża” oraz „Rozwijanie i zwijanie” rozgrywane o puchar wójta gminy. Zadaniem w pierwszej konkurencji było prawidłowe obliczenie wypłaty w jak najkrótszym czasie. W konkurencji rywalizowało 5 kobiet, które stosowały różne techniki liczenia oraz zabezpieczenia banknotów przed porywami wiatru. Bezkonkurencyjna okazała się Pani Agata Siola, zdobywczyni I miejsca, II miejsce zajęła Anna Hrabia i III miejsce zdobyła Jolanta Grzegorzczuk – Siola. Okazało się, że do szybkiego i prawidłowego liczenia wypłaty męża nie ma szczególnego znaczenia staż małżeński, gdyż zwyciężczynią została najmłodsza stażem. Do drugiej konkurencji przystąpiły najmłodsze „BABY”, które na czas rozwijały i zwijały papier toaletowy. Oto zwyciężczynie: I miejsce Aleksandra Pakuła, II miejsce Rita Duda, III miejsce Justyna Kamela, wyróżnienia: Amelia Kasprzyk i Milenka Kamela. Laureatki konkursów zostały nagrodzone gromkimi brawami przez publiczność, a przez wójta gminy pucharami.

Podczas wydarzenia odbył się również konkurs na najlepsze ciasto, do którego zgłoszono 13 ciast, w tym jedno upieczone przez mężczyźnę.

Wszystkie wypieki zachwycały nie tylko smakiem, lecz również wyglądem, który nawiązywał tematycznie do „Święta Baby” i do krajobrazów charakterystycznych dla naszej gminy. Jedno z ciast obrazowało „Skałę Powroźnikową” z Raclawic, które urzekło zarówno wyglądem jak i smakiem. Kolory i kształty rzucały się w oczy z daleka, zaś komisja konkursowa stanęła przed bardzo poważnym wyzwaniem, której zadaniem był wybór najlepszego ciasta oceniając: oryginalność i kreatywność, walory smakowe, estetykę przygotowania, sposób jego dekoracji oraz subiektywne odczucia członków komisji.

Po degustacji i długich, burzliwych obradach jury w składzie: Beata Woźniak, Aneta Gwizdała, Małgorzata Sroka, Aneta Izdebska i Jacek Mitka ogłosiło werdykt. I miejsce i tytuł najlepszego ciasta zdobył wypiek o nazwie „Powroźnikowa skała” autorstwa Agnieszki Babiuch, II miejsce zdobyło ciasto „Kombinator” orzechowo – makowy autorstwa Angeliki Kordaszewskiej, III miejsce ciasto „Królowa PRL-u” autorstwa Katarzyny Pikulskiej i IV miejsce „Latte Macchiato” autorstwa Pauliny Mozgały. Wszystkie uczestniczki konkursu ciast zostały nagrodzone, laureatki otrzymały vauchery, a pozostali uczestnicy sprzęt AGD. Po rozstrzygnięciu konkursu pyszne wypieki degustowała zgromadzona publiczność.

W programie nie zabrakło występu lokalnych artystów: Jurajskiej Orkiestry Dętej z Raclawic i Czubrowic, Młodzieżowego Zespołu MAZURECZEK oraz młodzieży ze szkoły z Raclawic.

Podczas imprezy uczestnicy mogli korzystać z bezpłatnych atrakcji takich jak: park rozrywki dla dzieci, wata cukrowa, kiełbaski z grilla, swojskie jadło w wydaniu KGW „Raclawianki”, animacje pn. „Mali Odkrywczy” w wykonaniu członków GEO-HIS” oraz wstęp na zabawę taneczną.

Wydarzenie, którego głównym założeniem była świetna zabawa i dobry humor zorganizowali: sołtys z radą sołecką i radnymi miejscowości Raclawice we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Jerzmanowicach, Komitetem Inicjatyw Społecznych, Szkołą Podstawową w Raclawicach oraz OSP i KGW Raclawice. Wydarzenie objął swoim patronatem Wójt Gminy Jerzmanowice – Przeginia Pan Tomasz Gwizdała.

Kierujemy słowa podziękowania dla sponsorów oraz wszystkich, dzięki którym impreza była naprawdę udana.

Pobiegliśmy dla chorych na rdzeniowy zanik mięśni

Prawie 70 osób w sobotę 6 sierpnia 2022 przebyło – biegiem, marszem lub spacerem – niezwykle wymagający dystans 10 km, po to żeby pokazać swoje wsparcie osobom chorującym na rdzeniowy zanik mięśni. W Jerzmanowicach odbył się 4. SMART RUN, którym Fundacja SMA zainaugurowała Miesiąc Świadomości Rdzeniowego Zaniku Mięśni (SMA), jak co roku obchodzony w sierpniu.

Czwarty SMART RUN odbył się pod honorowym patronatem Wicemarszałka Województwa Małopolskiego – Łukasza Smółki, Starosty Krakowskiego – Wojciecha Pałki, Wójta Gminy Jerzmanowice-Przegonia – Tomasza Gwizdały oraz Komendanta Powiatowego Policji w Krakowie – insp. Tomasza Drożdżaka.

Licząca dokładnie 10 km i 200 m, trasa SMART RUN przebiegała przez malownicze zakątki naszej gminy, a konkretnie przez miejscowości Jerzmanowice i Łazy. Wójt Tomasz Gwizdała, a także Komendant Komisariatu Policji w Krzeszowicach – Michał Godyń oraz prezes Fundacji SMA Dorota Raczek – zdecydowali się na osobisty udział w biegu i pokonanie ponad dziesięciokilometrowej, obfitującej w górki i wzniesienia trasy. W biegu udział wzięli również rodzice wraz z dziećmi chorymi na SMA: Rafałkiem, Leosiem i Natalką. Łącznie w grupie, która zdecydowała się na bieg było 46 zawodników, w grupie maszerującej – 20 osób. Czołowe miejsca na mecie zajęli:

- w biegu w grupie kobiet: 1. Aneta Starowicz 2. Barbara Żak 3. Katarzyna Rybacka;
- w biegu w grupie mężczyzn: 1. Zbigniew Borszowski 2. Adrian Dziurzyński 3. Dariusz Szeląg;
- w marszu nordic walking w grupie kobiet: 1. Halina Kułakowska 2. Joanna Glanowska 3. Justyna Pastuszek.
- Puchar Wójta Gminy Jerzmanowice-Przegonia zdobyli Barbara Żak i Zbigniew Borszowski (bieg) oraz Joanna Glanowska i Łukasz Mozgała (marsz nordic walking).

Dekoracji zawodników dokonali Wójt Tomasz Gwizdała, Starosta Krakowski – Wojciech Pałka oraz Członek Zarządu Powiatu Krakowskiego – Tadeusz Nabagło.

Do zobaczenia za rok - w Jerzmanowicach na jubileuszowym 5. SMART RUNie. Razem pokonamy rdzeniowy zanik mięśni!

Dokładnie 60 lat temu Klub Sportowy Promień Przegonia...

rozegrał swój pierwszy mecz i jak się okazało 14 sierpnia, był to mecz otwarcia aktywności sportowej na przestrzeni aż 6 dekad. Jak na tak piękny jubileusz przystało niedzielne święto piłki nożnej w Przegoni rozpoczęli najmłodszy zawodnicy trenujący w Promieniu. Początkowe intensywne opady deszczu nie przeszkodziły naszym piłkarzom. Turniej rozgrywany w trzech kategoriach wiekowych, wywołał ogromne emocje nie tylko wśród uczestników, ale także u licznie zgromadzonej na stadionie publiczności. Każdy zawodnik otrzymał specjalny bidon upamiętniający jubileusz 60-lecia klubu ufundowany przez Urząd Gminy Jerzmanowice-Przegonia. Niezwykle emocjonujący turniej Akademii Promień był wstępem do części oficjalnej, uroczystej Gali 60-lecia naszego klubu. Galę rozpoczęła Msza Święta odprawiona przez Ks. Grzegorza Walczaka, po której zakończeniu powitano przybyłych gości, odczytano historię klubu, a także Wójt Gminy Jerzmanowice-Przegonia Tomasz Gwizdała wręczył puchary dla najmłodszych zawodników reprezentujących klub. Kolejnym etapem były odznaczenia i nagrody dla zasłużonych działaczy, piłkarzy, sponsorów i sympatyków wspierających klub, a także naszych wiernych kibiców. Nagrody wręczali przedstawiciele Małopolskiego Związku Piłki Nożnej, Prezes LKS Promień Przegonia Stanisław Rogóż oraz kapitan drużyny Mariusz Sioła. Wójt Tomasz Gwizdała otrzymał medal „Mecenas Sportu” przyznawany działaczom samorządowym za wspieranie kultury fizycznej i sportu. Na ręce Prezesa Klubu LKS Promień Przegonia został wręczony pamiątkowy medal „110-lecia Małopolskiego Związku Piłki Nożnej”. Po zakończeniu gali wszyscy zgromadzeni czekali na rozpoczęcie Turnieju o Puchar Prezesa LKS Promień Przegonia. Do rywalizacji przystąpiły cztery drużyny: Promień Przegonia - I drużyna, Promień Przegonia Oldboye, Promień Przegonia Kibice, Samorządowcy. Nasz zespół będący faworytem turnieju stanął na wysokości zadania i wygrał turniej. Drugie miejsce zajęli nasi Oldboye, trzecie miejsce nasi Kibice, a czwarte miejsce przypadło Samorządowcom

Prezes LKS Promień Przegonia

Stanisław Rogóż

Święto Pieczonego Ziemniaka

W dniu 14 sierpnia 2022 r. po raz kolejny na boisku w Raclawicach odbyło się Święto Pieczonego Ziemniaka, zorganizowane przez sołtysa wsi pana Henryka Babiucha, radę sołecką oraz Wójta Gminy pana Tomasza Gwizdałę. Wydarzenie to swoim patronatem objął starosta krakowski Pan Wojciech Pałka, którego reprezentował Pan Tadeusz Nabagło – Członek Zarządu Powiatu Krakowskiego.

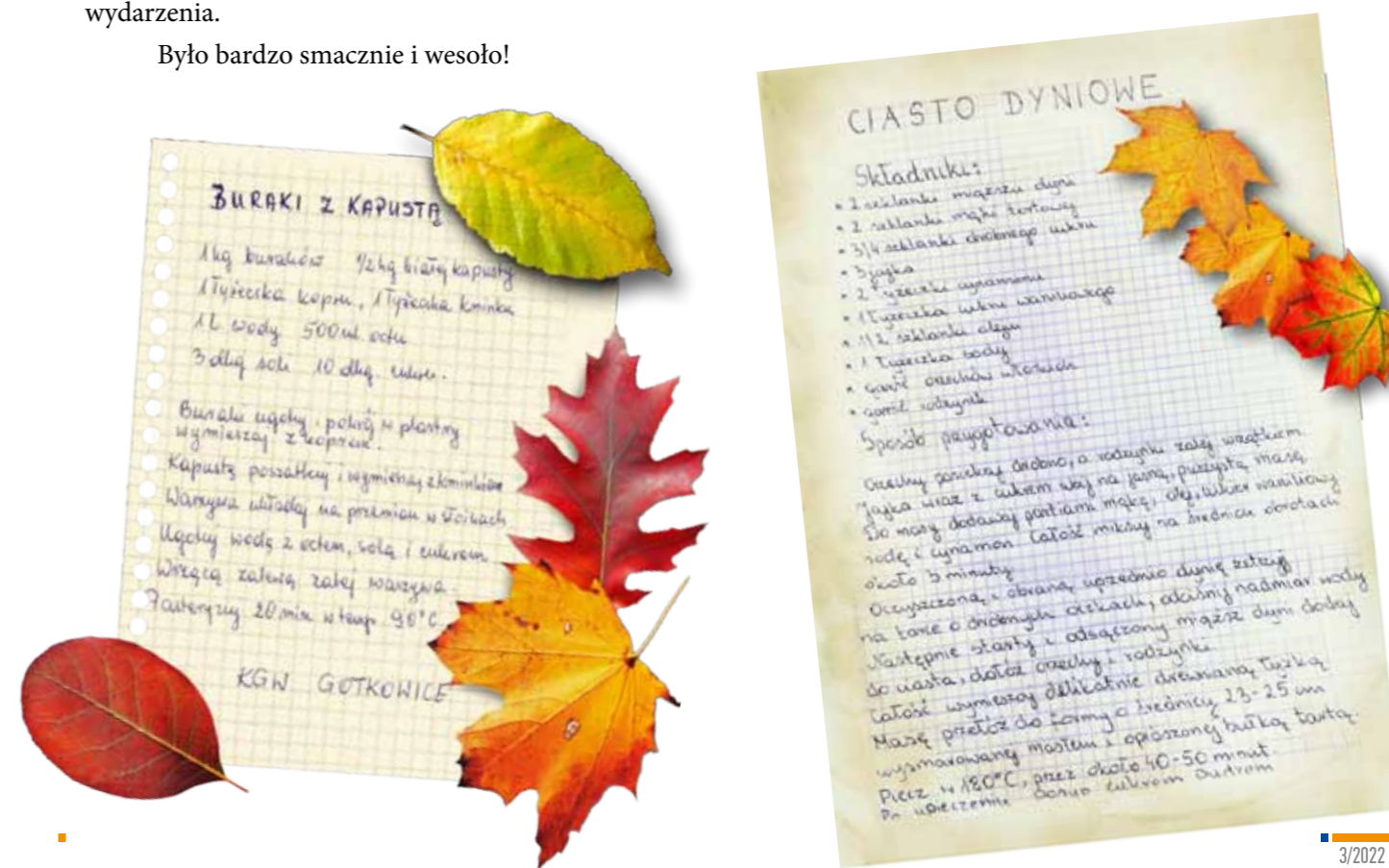

Pieczenie ziemniaków i ich degustacja były świetną okazją do integracji mieszkańców całej gminy, zwłaszcza, gdy takiemu spotkaniu towarzyszyło wspólne biesiadowanie przy stołach i śpiew popularnych pieśni ludowych przy akompaniamencie akordeonu, na którym grał pan Mariusz Mazur. Do śpiewu wykorzystano śpiewniki przygotowane specjalnie na tę okazję przez Gminny Ośrodek Kultury w Jerzmanowicach.

W znakomity nastrój wprowadził wszystkich występ kabaretu przygotowany przez panią Agatę Skotniczną, w którym udział wzięli mieszkańcy Raclawic, Czubrowic i Przegini. Pokazano dwa skecze, poruszające tematykę codziennego życia, które wywoływały salwy śmiechu.

Oprócz pieczonych ziemniaków można było skosztować wyśmienitych ciast upieczonych przez KGW z Raclawic. Święto Pieczonego Ziemniaka skończyło się w późnych godzinach wieczornych zabawą taneczną. A na koniec ciekawostka! Do 10 garnków pieczonych ziemniaków weszło ponad 170 kg ziemniaków, wędlin i warzyw. Dziękujemy wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania tego wydarzenia.

Było bardzo smacznie i wesoło!

Dożynki diecezjalno – gminne w Jerzmanowicach 21 sierpnia 2022 r.

Tym razem w gminie Jerzmanowice – Przebinia odbyły się dożynki diecezjalno – gminne. Miejscem gościny była wieś Jerzmanowice, a gospodarzami byli ks. Biskup Grzegorz Kaszak i wójt gminy Tomasz Gwizdała.

Zanim rozpoczęła się uroczystość dożynkowa, pod kościołem zebrały się delegacje grup wieńcowych biorących udział w konkursie na najpiękniejszy wieniec w tym:

- Delegacja wieńcowa z Sączowa
  - Delegacja wieńcowa Kosmolów
  - KGW Strzegowa -gmina Wolbrom
  - KGW Rodaki
  - KGW Wielmożanki (parafia Zadroże)
  - KGW Wola Kalinowska
  - KGW z Zadroża gm. Trzyciąż
  - KGW Sułoszowa II
  - KGW Troks
  - Koło Gospodyń Wiejskich Jangrot gm. Trzyciąż
- KGW Kąpiele Wielkie
  - KG Jerzmanowice
  - KGW Przebinianki
  - KGW Raclawianki
  - KGW Łazowianki
  - KGW Gotkowiec
  - KGW Sąsypów
  - KGW Szklary
  - KGW Czubrowice.

Po ocenie wieńców, uformował się barwny korowód grup wieńcowych poprowadzony przez starostów dożynkowych, który przeszedł spod kościoła na miejsce dożynek.

Starostami dożynek byli: Małgorzata Kasprzyk-Muzyk, która uprawia 2,5 ha gospodarstwo rolne oraz Konrad Gzyl rolnik z wykształcenia i zamiłowania, który obecnie uprawia pszenicę, rzepak i kukurydzę na obszarze 150 ha.

Dożynki rozpoczęły się od uroczystego dziękczynienia podczas mszy św. w centrum wsi na boisku sportowym. Eucharystię celebrował ks. Biskup Grzegorz Kaszak, który poświęcił chleb i wieńce dożynkowe, a także dziękował rolnikom za ogrom pracy i tegoroczne plony.

We mszy św. udział wzięli licznie zgromadzeni księża, koła gospodyń wiejskich, przedstawiciele władz oraz mieszkańcy gminy.

O oprawę muzyczną mszy św. zadbała orkiestra dęta z Jerzmanowic oraz chór złożony z Pań Koła Gospodyń z Jerzmanowic.

Starostowie dożynek przekazali chleby dożynkowe na ręce ks. Biskupa i Wójta Gminy.

Po czym podzielony chleb rozdany został wśród zaproszonych gości i uczestników dożynek.

Równocześnie mieszkańcy mogli sobie zabrać dla siebie i swoich najbliższych specjalnie upieczone na tę uroczystość chlebki.

Na placu dożynkowym można było podziwiać wszystkie wieńce dożynkowe.

Wieńce dożynkowe to polska tradycja, wszystkie były piękne, a każdy z nich to „małe dzieło sztuki”. Ocena ich była wyjątkowo trudna. Spośród dziewiętnastu wieńców wybrano trzy najpiękniejsze, a oceniano m.in. różnorodność materiałów związanych z plonami, a także estetykę oraz symbolikę żniwną.

I miejsce zajął wieniec z KGW Sułoszowa II i otrzymał nagrodę ufundowaną przez ks. Biskupa Grzegorza Kaszaka, II miejsce KGW Łazy otrzymało nagrodę od wójta gminy Tomasz Gwizdały, III miejsce KGW Rodaki nagrodę wręczył ks. dziekan Leszek Kołczyk duszpasterz rolników.

Wyboru dokonało jury w składzie: etnograf Małgorzata Oleszkiewicz, ks. Michał Borda dyr. wydz. Katechetycznego w diecezji sosnowieckiej oraz artysta plastyk Mado Kucharska.

Każde Koło Gospodyń z gminy Jerzmanowice – Przegonia miało swoje miejsce na placu dożynkowym i na barwnie udekorowanych stoiskach serwowało różne smakołyki. Można było się częstować pysznymi ciastami i nie tylko, a na potwierdzenie tego widać było tłumnie ustawione kolejki do degustacji.

Wydarzenie to było możliwe dzięki hojności sponsorów, którym serdecznie dziękujemy:

• Łukasz Smółka Wicemarszałek Województwa Małopolskiego	• Janusz Szlachta FHU SZLACHTA
• Zdzisław Kurek Inżynieria Sanitarna KUREK	• Justyna Smoleń UNI-BUD Jacek Smoleń w spadku
• Piotr Buras Zakład Usług Remontowych	• Grzegorz Jochymek GALERIA KWIATÓW STORCZYK
• Kamil Murdza MURKRAK SP. Z O.O. SP. KOMANDYTOWA	• Piotr Sterkowicz NZOZ MEDGMIN JURAJSKI Sp. z o.o.
• Jacek Gąska, Aleksander Gąska GĄSKA SP. Z O.O.	• Zbigniew Sołtysik TERMO-INSTAL
• Marta i Marek Pryga Delikatesy MALINA	• EKODREW Marcin Kaczmarczyk
• Piotr Rogozik EKOINWEST	• Ewa Wcisło Learning Studio
• Apteka z Sercem M. Postolek	• Transport Krajowy i Międzynarodowy Jan Pogan
• PHU KOWAL Przemysław Lewandowski	• Marek Bobela FIRMA HANDLOWO USŁUGOWA MAREX.

Na placu dożynkowym znalazła miejsce wystawa dawnych sprzętów rolniczych oraz współczesne, potężne udekorowane dożynkowo ciągniki rolnicze.

Przy drodze do wsi stały udekorowane bale słomy, a barwne postacie rolników w wózkach i na taczkach zapraszały na dożynki.

Nie zabrakło również atrakcji dla dzieci takich jak: karuzela, dmuchańce, budka z lodami i wiele innych. Konferansjerem była Pani Monika Dudek, etnograf, miłośniczka folkloru i tradycji ludowych.

Po zakończeniu dożynek nadszedł czas na gwiazdę wieczoru, którą był Jacek Stachursky. Pomimo deszczu, przed sceną zgromadził się tłum ludzi bawiących się i śpiewających znane utwory z repertuaru artysty.

Dożynki diecezjalno-gminne to wielkie przedsięwzięcie, które przygotowano dzięki dużemu zaangażowaniu wielu osób, którym serdecznie dziękujemy.

Najlepszy rolnik Powiatu Krakowskiego

Pozostając w tematyce dożynek pragniemy poinformować, że tytuł najlepszego rolnika Powiatu Krakowskiego otrzymała Mieszkanca Przegini, Pani Alina Stach.

Pani Alino, dziękujemy za reprezentowanie naszych gospodarzy podczas Dożynek Powiatu Krakowskiego i gratulujemy wyróżnienia.

Wakacje z GOK-iem 2022 już za nami

Wakacje to wspaniały czas przede wszystkim dla dzieci, na rozwijanie swoich zainteresowań, zawieranie nowych znajomości, przyjaźni, a zwłaszcza na zabawę.

Jak co roku, również na te wakacje GOK w Jerzmanowicach przygotował szeroką ofertę zajęć dla dzieci w wieku od 6 do 11 lat. Zarówno w GOK-u w Jerzmanowicach jak i w filiach w Przegini i w Raclawicach, na dzieci czekały różnorodne formy spędzania czasu wolnego.

Każdy uczestnik mógł znaleźć coś dla siebie: zabawa z nutkami, kino domowe, plener malarski, warsztaty fotograficzne, zajęcia plastyczne, atrakcyjne wycieczki, gry i zabawy na świeżym powietrzu, gry i zabawy słowem. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty mydlarskie, podczas których dzieci wykonywały mydełka glicerynowe z suszem kwiatowym, olejkami zapachowymi i innymi ozdobnikami.

Kto przyszedł na zajęcia muzyczne, mógł zobaczyć, dotknąć, a nawet zagrać na wybranym instrumencie muzycznym pod kierunkiem instruktora muzycznego. Dzieci z wielkim zaangażowaniem eksperymentowały kulinarnie, tworzyły dekoracje z warzyw i owoców. Poprzez zabawę uczyły się przygotowywania potraw oraz bezpiecznego krojenia warzyw i owoców. Frekwencja na zajęciach każdego dnia była zaskakująco wysoka, a wspólnie spędzony czas upływał w miłej atmosferze.

Dzięki licznie prowadzonym zajęciom podczas wakacji, dzieci aktywnie spędziły wolne chwile pod okiem opiekunów, nauczyły się współpracy w grupie, szacunku, tolerancji i koleżeństwa.

Wszystkim uczestnikom dziękujemy za wspólnie spędzony radosny czas.

Pomimo, że wakacje już się skończyły, to serdecznie zapraszamy do korzystania z całorocznych warsztatów organizowanych przez tutejszy Ośrodek Kultury.

9-10 września 5 Festiwal Nietoperzy

Już po raz piąty w Jerzmanowicach odbył się Festiwal Nietoperzy. Była to dwudniowa impreza, złożona z kilku paneli: naukowego, rekreacyjnosportowego i artystyczno-kulturowego.

W pierwszym dniu tj. 9 września w siedzibie GOK-u odbyła się konferencja naukowa na temat bioróżnorodności zorganizowana przez ZPKWM, OPN oraz Stowarzyszenie Ekoturystyki „Ostaniec”.

W konferencji udział wzięli eksperci z organizacji związanych z przyrodą, ochroną środowiska, parków, klubów speleologicznych i wspinaczkowych, nauczyciele przedmiotów przyrodniczych, a także uczniowie. Uczestnicy konferencji wysłuchali wykładów, brali udział w dyskusji dot. bioróżnorodności, a następnie zwiedzali Jaskinię Nietoperzową.

W drugim dniu festiwalu odbywały się wydarzenia sportowo-rekreacyjne, artystyczno-kulturowe oraz finał Festiwalu.

W Dolinie Kluczwody przy Jaskini Wierzchowskiej atrakcją były zjazdy na tyrolce.

Natomiast w Dolinie Będkowskiej pod Dupą Słonia odbywała się wspinaczka skałkowa z asekuracją oraz pokaz sprzętu wspinaczkowego i ratowniczego z Grupą Jurajską GOPR.

Grotolazi ze Speleoklubu w Olkusz oprowadzali turystów po Jaskini Małotowej i Jaskini nad Źródłem oraz zaprezentowali zabytkowy sprzęt wspinaczkowy.

Umożliwiono zwiedzanie z przewodnikiem Jaskini Nietoperzowej oraz ścieżki geologicznej.

Na stoisku multimedialnym przy Jaskini Nietoperzowej badacze jaskiń z Przedsiębiorstwa Budowy Jaskiń omawiali nowoodkryte Jaskinie Zygmunta i Dowcipną.

Ogromnym zainteresowaniem, jak co roku cieszyła się gra terenowa „W Jaskiniowej Dolinie” prowadzona przez Małopolski Oddział PTSM w Krakowie. Do gry zgłosiło się około 130 uczestników, w tym uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz grupy rodzinne, które walczyły o Puchar Prezesa Kopalni Wapienia „Czatkowice”.

Gminny Ośrodek Kultury w Jerzmanowicach
zaprasza dzieci i młodzież
na zajęcia stałe 2022/2023

Zajęcia bezpłatne:

- ZAJĘCIA TANECZNE
- FILMOWE NIESPODZIANKI
- PRACOWNIA KREATYWNOSCI
- ZAJĘCIA MUZYCZNE
- ZAJĘCIA SPORTOWE

Zajęcia płatne:

- ROBOTYKA

Szczegółowe informacje: www.jerzmanowice.eu w zakładce ZAJĘCIA
lub pod nr tel. 12 38 95 197 **na wszystkie zajęcia obowiązują zapisy ZAPRASZAMY**

Uczestnicy panelu artystyczno-kulturowego zwiedzali kościół pw. Św. Bartłomieja.

Inna grupa pod okiem artystów z powiatu krakowskiego brała udział w konkursie malując „Ukryte piękno Jurajskiego Krajobrazu” podczas pleneru malarskiego w Chochołowym Dworze w Jerzmanowicach lub pod Jaskinią Wierchowską.

Nie zabrakło również kolorowych, smakowitych „Ciast geologicznych” biorących udział w konkursie kulinarnym.

Na wystawie pokonkursowej można było podziwiać prace wykonane na międzypokoleniowy konkurs „Motyw Nietoperza w Sztuce Użytkowej”.

Podczas finału Festiwalu, który zwyczajowo odbył się pod Jaskinią Nietoperzową wręczono statuetki Ceramicznego Nietoperza dla osób i instytucji działających na rzecz promocji postaw proekologicznych i ochrony środowiska. Gmina Jerzmanowice-Przebinia otrzymała statuetkę za organizowanie biegów, akcji sprzątnięcia świata oraz promocji walorów turystycznych południowej Jury.

Na zakończenie Festiwalu ogłoszono wyniki wszystkich konkursów i wręczono nagrody zwycięzcom. Wszyscy uczestnicy Festiwalu mogli skosztować kulinarnie „Jurajskie smaki” przygotowane przez Koło Gospodyń z Jerzmanowic.

Tak duże przedsięwzięcie możliwe było do wykonania dzięki współpracy i wsparciu finansowemu województwa małopolskiego, wielu organizacji, stowarzyszeń i instytucji naukowych oraz lokalnych sponsorów.

Juromania – piąta edycja Święta Jury Krakowsko-Częstochowskiej i trzecia w Gminie Jerzmanowice – Przebinia!

Juromania to święto Jury Krakowsko-Częstochowskiej, organizowane rokrocznie we wrześniu w wielu miejscach na Śląsku i w Małopolsce, której celem jest promocja Jury, przedłużenie sezonu turystycznego oraz promocja turystyki w różnych jej wymiarach.

To, co wyróżnia Juromanię na tle innych wydarzeń, to jej szeroki zasięg, liczba i różnorodność atrakcji oraz możliwość aktywnego udziału we wszystkich punktach programu. Jest to wydarzenie interaktywne, oddziałujące na wszystkie zmysły, podczas którego każdy może znaleźć coś interesującego dla siebie.

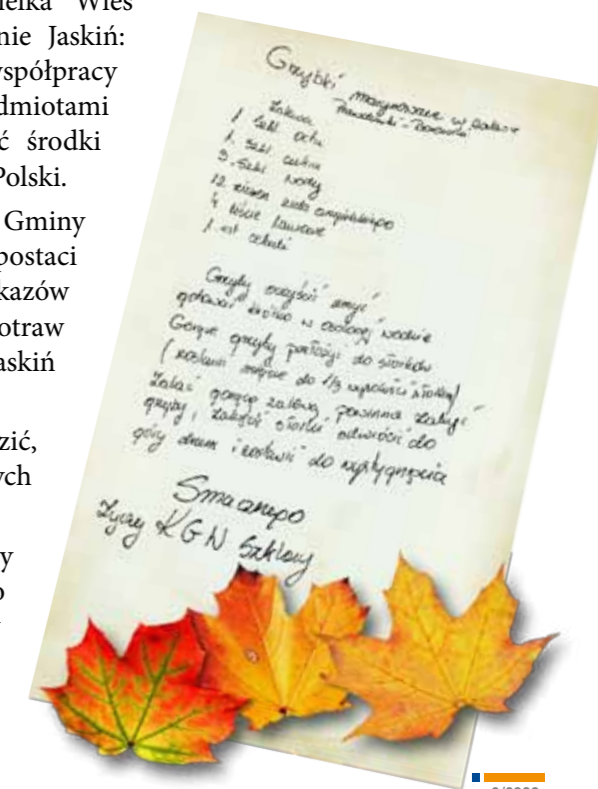
Motyw przewodni tegorocznej edycji juromanii brzmiał: „Poczuj smak historii”. To obietnica odkrycia tajemnic Jury, poznania legend, niezwykłych opowieści, ale także smaków lokalnych produktów i potraw, których receptury były przekazywane z pokolenia na pokolenie.

Już po raz trzeci w Juromanię włączyły się Gminy Wielka Wieś i Jerzmanowice – Przebinia wspólnie organizując nocne zwiedzanie Jaskiń: Wierchowskiej Górnej oraz Nietoperzowej. Dzięki dobrej współpracy pomiędzy Gminami, gminnymi instytucjami kultury oraz podmiotami społeczeństwa obywatelskiego po raz kolejny udało się pozyskać środki zewnętrzne oraz zorganizować imprezę, która przyciąga gości z całej Polski.

16 września w niezwyklej scenerii wapiennych ostańców Gminy Jerzmanowice-Przebinia na uczestników czekały atrakcje w postaci zwiedzania jaskini Nietoperzowej, pokazów tańca ognia oraz pokazów tańca ze światłami led, a także smaki lokalnych produktów i potraw przygotowanych przez Członkinie KGW ze Szklar. Wejścia do jaskiń odbywały się co pół godziny w grupach z przewodnikiem.

Mimo nie do końca sprzyjającej aury pogodowej, można stwierdzić, że tegoroczna Juromania była bardzo udana i pełna niezapomnianych chwil, a wszystko to dzięki pozytywnej energii Juromaniaków.

Wydarzenie finansowane było z funduszy Województwa Małopolskiego, Starostwa Powiatowego w Krakowie, Gminy Wielka Wieś oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Jerzmanowicach, zaś operatorem projektu Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego Inicjator.

Biblioteka Przyjazna Dzieciom

Miło nam poinformować, że Powiatowa i Gminna Biblioteka Publiczna w Jerzmanowicach została uhonorowana tytułem „Biblioteka Przyjazna Dzieciom”. Akcję zainicjował portal Przystanek Rodzinka, a wyróżnionych zostało w tym roku 170 placówek z całej Polski.

Biblioteka Przyjazna Dzieciom rekomendowana przez społeczność Przystanku Rodzinka m.in.: posiada aktualizowany repertuar książek dla dzieci, promuje inicjatywę aktywnej lektury z dzieckiem, dysponuje kąciemi do czytania i zabawy, organizuje zajęcia i spotkania, w których książka i autorzy są ich bohaterami, stwarza przestrzeń przyjazną do spotkań ludzi zaangażowanych w czytelnictwo z dziećmi i młodymi ludźmi, popularyzuje czytanie jako sposób wychowania i spędzania czasu z dzieckiem oraz i inicjatywę aktywnej lektury.

Serdecznie dziękujemy naszym czytelnikom oraz autorom bloga Przystanek Rodzinka za to wyróżnienie. Cieszymy się z tego wyróżnienia, gdyż dzieci jako czytelnicy są dla nas bardzo ważni. Zapraszamy do biblioteki od najmłodszych lat!

Więcej informacji na stronie:

<https://przystanekrodzinka.pl/biblioteka-przyjazna-dzieciom/>

Wspomnienia z wakacyjnych zajęć w bibliotekach

Tegoroczne wakacje odbywały się w bibliotekach na terenie gminy od 4 lipca do 26 sierpnia i przyniosły wiele radości wszystkim uczestnikom.

Lipcowe poniedziałki w Jerzmanowicach oraz biblioteczne zajęcia w Przegini w pierwszym miesiącu wakacyjnego leniuchowania upłynęły pod znakiem projektowania, kodowania i ciężkiej pracy na komputerach. Uczestnicy zajęć mieli za zadanie zbudować własne gry platformowe przy użyciu aplikacji webowej Construct. Okazało się, że gry komputerowe wymagają dużo czasu, a ich budowanie i programowanie krok po kroku, nawet w najdrobniejszych szczegółach, to żmudna praca, wymagająca cierpliwości i już nie tak przyjemna jak samo granie, ale mimo to uczestnicy zajęć doskonale sobie poradzili, a efekty ich pracy prezentowane były na Facebooku biblioteki.

Dla miłośników ciekawych pomysłów i realizowania swojej wyobraźni, przygotowane zostały zajęcia plastyczne polegające na wymyśleniu i zbudowaniu od podstaw własnej gry planszowej. Tematem przewodnim były zabytki Małopolski, ale to do dzieci należało wymyślenie zasad, wybranie znanych im obiektów z naszej gminy i całego regionu, a przede wszystkim – rysowanie, wycinanie i budowanie wszystkich jej elementów! Efekt przerósł oczekiwania, a uczestnicy odkryli frajdę ze wspólnego grania w planszówki.

W czasie sierpniowych zajęć w Jerzmanowicach i Przegini wykorzystywane były Photony, czyli interaktywne roboty, dzięki którym dzieci uczyły się programowania, analitycznego myślenia i rozwiązywania zadań poprzez zabawę. Podczas gry fabularnej, w której robocik stracił pamięć dzieci poprzez zabawę zdobywały wiedzę z kodowania pomagając sympatycznemu robocikowi na nowo zdobywać umiejętności, pokonywać przeszkody i zbierać punkty, programując trasy. Robot został wykorzystany także do zawodów sportowych, w których dzieci musiały pokonać tor przeszkód z krzeseł, puf, hula hop i tuneli, a rozgrywki przyniosły dużo satysfakcji i radość zwycięzców.

Spragnionym aktywności twórczej i intelektualnej zaproponowano kolorowanki w stylu dyktand graficznych, ćwiczenie umysłów zadaniami z kart pracy na temat 4 żywiołów, malowanie alternatywnych okładek do ulubionych książek, tworzenie letnich wachlarzy oraz zajęcia poświęcone historii pieniądza.

Po tak bogatym programie zajęć wakacyjnych młode głowy, naładowane energią i mile spędzonym czasem, z radością wróciły do szkoły, a tegoroczne wakacje w bibliotece jeszcze długo będą wspominać!

Narodowe Czytanie 2022

Powiatowa i Gminna Biblioteka Publiczna w Jerzmanowicach tradycyjnie na początku września zorganizowała coroczną imprezę literacką, jaką jest Narodowe Czytanie. W tym roku, lekturą wspólnego czytania i refleksji były „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza, czyli zbiór wierszy, który zapoczątkował epokę romantyzmu w historii literatury polskiej.

Spotkanie rozpoczęło od wysłuchania listu prezydenta RP Andrzeja Dudy przeczytanego przez Marcina Kyca z-cy wójta, skierowanego do uczestników wydarzenia, w którym pisał on między innymi, że ballady do dziś „zachwycają wyjątkową aurą, niezrównanymi opisami natury i mądrą prawdą, że świat

musi być sprawiedliwy, dobro nagrodzone, a zło ukarane”. Następnie dr hab. Anita Całek wygłosiła wykład pt. „Zbuntowany, zakochany i zaczytany – Mickiewicz pisze Romantyczność”, w którym zaprezentowała nieoczywiste oblicze samego Mickiewicza, a także w doskonały sposób wyinterpretowała samą Romantyczność właśnie, czyli balladę, która stała się kamieniem węgielnym nowej, romantycznej, wizji świata.

Kulminacyjnym punktem programu było oczywiście czytanie wybranych ballad: uczniowie szkoły podstawowej w Raclawicach zaprezentowali Świteziankę w teatralnej odsłonie. Podczas spotkania przeczytany został utwór „Zaloty” oraz – oczywiście – sama „Romantyczność”.

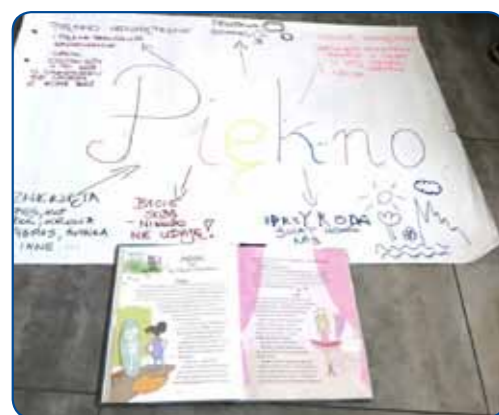
Uczestnicy Narodowego Czytania mieli też okazję odpowiedzieć na kilka pytań i wygrać 5 egzemplarzy „Ballad i romansów” obitych pamiątkową pieczęcią Narodowego Czytania 2022, przesyłaną specjalnie na tą okazję z kancelarii Prezydenta. Z każdym z pytań poradzono sobie znakomicie, a książki szybko znalazły nowych właścicieli, którzy będą mogli cieszyć się lekturą w domowym zaciszu.

„Piękno, czyli nie chcę być krasnalem”

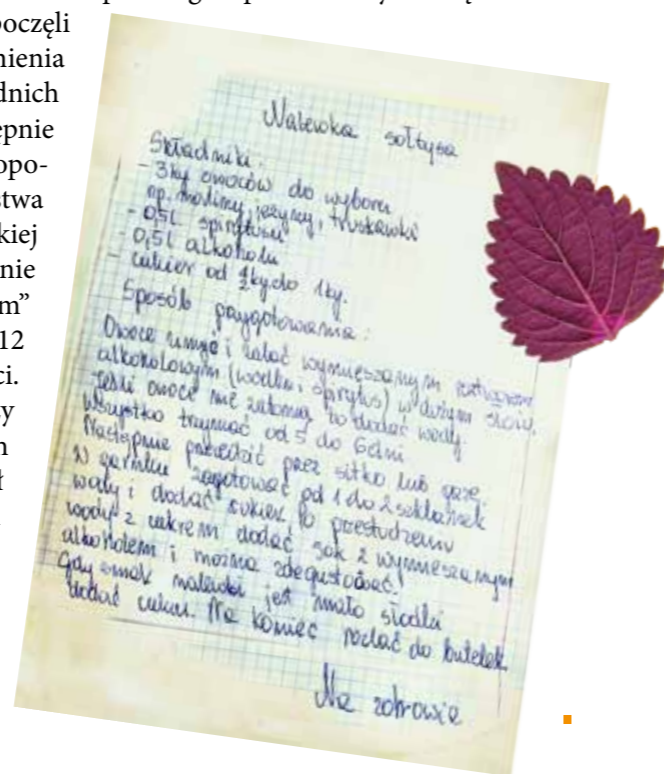
Spotkanie biblioterapeutyczne „Piękno, czyli nie chcę być krasnalem” dla uczestników Ogniska Terapeutycznego prowadzonego przez Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych

Biblioteka w Jerzmanowicach kontynuuje cykl zajęć biblioterapeutycznych poświęconych opowiadaniu o wartościach. Tematem sierpniowego spotkania było PIĘKNO.

Uczestnicy rozpoczęli od przypomnienia tematów z poprzednich trzech zajęć. Następnie wysłuchali opowieści autorstwa Elizy Piotrowskiej pt. „Piękno, czyli nie chcę być krasnalem” z książki pt. „12 ważnych opowieści. Polscy autorzy o wartościach”.

Dyskusja o własnych doświadczeniach i przemyśleniach była bardzo owocna pomimo, że temat był sporym wyzwaniem. Czy piękno jest tylko oceną zewnętrznych cech? A co z pięknem w nas?.... po zebraniu wszystkich pomysłów, przykładów i przemyśleń powstał wspaniały kolejny tematyczny plakat, który uczestnicy zabrali ze sobą do ośrodka.

Cykl lekcji bibliotecznych...

...połączonych z przedstawieniami teatryku kamishibai dla klas pierwszych Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Jerzmanowicach

Wrzesień to powrót do szkoły i początek przygody ze szkołą dla uczniów klas pierwszych. P Biblioteka w Jerzmanowicach zorganizowała dla dzieci z klas pierwszych cykl 4 spotkań osławających z biblioteką, połączonych z przedstawieniami teatryku kamishibai. Lekcje biblioteczne pozwoliły dzieciom poznać bliżej bibliotekę, zwłaszcza umiejscowienie barwnego działu dziecięcego oraz zasady jej funkcjonowania i wypożyczania książek zabierając dzieci w kolorowy ich świat. Dzieci podczas przedstawień teatryku kamishibai pt. „Historia o zwykłym kosmicie, który stał się niezwykłym uczniem” poznały historię sympatycznego kosmity, który rozpoczyna swoją naukę w ziemskiej szkole. Przedstawienia były impulsem do rozmów z uczniami klas pierwszych o ich przeżyciach z początków edukacji szkolnej. Dziękujemy za spotkania i do zobaczenia w bibliotece:)

Lekcje biblioteczne dla uczniów klas drugich Szkoły Podstawowej im. Św. Królowej Jadwigi w Jerzmanowicach

Wrzesień obfitował w odwiedziny w Powiatowej i Gminnej Bibliotece Publicznej w Jerzmanowicach. Odwiedzili ją przesympatyczni uczniowie klas drugich. Dzieci miały możliwość poznać bliżej bibliotekę wraz z podstawowymi zasadami jej funkcjonowania i wypożyczania książek. Kolorowa przestrzeń działu dziecięcego -młodzieżowego wraz z umiejscowioną niedaleko czytelnią komputerową spowodowała, że niektórym oczka zaślniły radością. Dzieci wspólnie z bibliotekarką serfowali po katalogu bibliotecznym online poznając tajniki usług wirtualnych oraz zdalnego zamawiania i rezerwowania książek....ufff... Sporo wiadomości wskoczyło do głów młodych czytelników.

Spotkanie okazało się bardzo skuteczne, gdyż zaowocowało nowymi czytelnikami biblioteki:)

Zygmunt Ferdek właściciel i przewodnik po Jaskini Nietoperzowej

Wywiad z Zygmuntem Ferdkiem właścicielem i przewodnikiem po Jaskini Nietoperzowej, która jest jedną z niewielu atrakcji turystycznych gminy Jerzmanowice – Przegonia, i znajduje się na prywatnej posesji Państwa Ferdków w Jerzmanowicach przy ul. Nietoperzowej 88

- *Proszę o kilka zdań na temat historii, jak to się stało, że Pan postanowił udostępnić jaskinię dla szerokiej rzeszy turystów? Czy było to duże wyzwanie?*

Nie było innego wyjścia. Na początku lat 90-tych okazało się, że tzw. rzeźba w drewnie: laski, kasetki, widoki czy też cygarniczki przestały się dobrze sprzedawać. Polska gospodarka otworzyła się na świat; nowinki techniczne, produkty wysoko przetworzone, pojawiły się na półkach sklepowych. Wielu producentów pamiątek w Jerzmanowicach znalazło się w podobnym położeniu, z drugiej strony pojawiły się możliwości kupna samochodu. Polacy zmotoryzowali się w latach 90-tych. Jaskinia Nietoperzowa była jedną z opcji dla turysty, który chciał zobaczyć coś więcej w naszej okolicy.

- *Jak wyglądała dawniej jaskinia? Jakie prace poczyniono aby można było ją bezpiecznie zwiedzać?*

Niewiele osób pamięta, że ze względu na błoto, jaskinie najlepiej było zwiedzać w kaloszach.

Wyrównanie trasy turystycznej trwało kilkanaście lat i co rok wymaga, można dziś powiedzieć kosmetycznych napraw. Mniej więcej rok po otwarciu trasy turystycznej jaskinia została oświetlona elektrycznie. Te lampy, które dziś funkcjonują, niewiele mają wspólnego z halogenami, jakie montowaliśmy na początku. A trzeba powiedzieć, że był to krok milowy.

- *Czym się wyróżnia Jaskinia Nietoperzowa? Co tak bardzo zainteresowało archeologów?*

Na podstawie badań archeologicznych jakie zostały przeprowadzone w Nietoperzowej wyodrębniono nową archeologiczną kulturę. Od nazwy naszej wsi, nazywana jest Jerzmanowicka.

- *Już w XIX w. prowadzono liczne badania archeologiczne, wydobywano guano nietoperzy. Proszę nam opowiedzieć jaki to miało wpływ na rozwój dziejów jaskini i jej lokatorów?*

Możemy oczywiście narzekać, że przez wydobywanie nawozu, zniszczono dużo archeologicznych skarbów. Pamiętajmy jednak o tym, że komfort zwiedzania jaskini jest dziś zupełnie inny niż kiedyś, ponieważ nie ma już zapachu odchodów.

- *Ma Pan kontakt z różnymi postaciami świata nauki, może nam Pan opowiedzieć czy to daje jakieś przełożenie na działania zw. z jaskinią?*

To w ramach III Festiwalu Nietoperzy naszym gościem był prof. Bronisław Wołoszyn. Od wielu lat Pan profesor jest ekspertem Komitetu Noblowskiego. Proponuje kandydatów do Nagrody Nobla z chemii i biochemii. Był gościem i laureatem naszego Festiwalu. To miłe i nobilitujące gdy osoba o takich osiągnięciach i pozycji znajduje dla nas czas.

- *Wiem, że był Pan wielokrotnie zapraszany do zwiedzania innych jaskiń nie tylko na terenie Polski ale również za granicą. Proszę opowiedzieć czytelnikom o tych wyjazdach*

Wbrew pozorom nie było ich tak wiele. Zwiedzałem jaskinie w Walii, Słowacji, a także węgierskie. Są dłuższe niż jurajskie. Są takie, które mają szatę naciekową nieporównanie bogatszą, ale nasze są jedyne w swoim rodzaju.

- *Jaskinia Nietoperzowa była swego czasu miejscem nagrań do filmów: „Legenda o świętym Mikołaju „Krzysztofa Zaleskiego oraz „Ogniem i mieczem” Jerzego Hoffmana... Jakaś ciekawostka, anegdota?*

W zasadzie przypomina mi się tylko jedna taka sytuacja. Rolę Heleny w „Ogniem i mieczem” w jaskini odgrywał mężczyzna.

- *W jaskini występowały dawniej liczne kolonie nocyk duży, jak to jest obecnie? Czy dużo nietoperzy zimuje w tej Jaskini? Czy są też inni „lokatorzy”?*

Przez wiele lat nocyk duży dominował. W tej chwili najbardziej popularnym nietoperzem jest podkowicz mały. Najważniejsze jednak wydaje mi się coś zupełnie innego. W dekadzie lat osiemdziesiątych bywały takie zimy gdy notowano mniej niż dwadzieścia sztuk hibernujących nietoperzy. W lutym tego roku było trzysta cztery. To rekord od czasu kiedy zaczęły się zimowe spisy.

- *Obok jaskini znajduje się ścieżka edukacyjna*

Tak, na parkingu pod Jaskinią Nietoperzową znalazła swoje miejsce ścieżka edukacyjna historyczno – przyrodnicza. Ścieżka ma formę amonitu, na którym zostały ułożone skały wg wieku tj. od najstarszej do najmłodszej. Każdy okaz jest opisany wg czasu powstania, w jakiej erze powstał i ile ma lat. Niektóre z okazów mają wyszlifowaną powierzchnię, dzięki czemu można zobaczyć przekrój skały.

Obok ścieżki stoi duża tablica informacyjna z opisem dziejów ziemi krakowskiej. Wykonawcą

tej ścieżki jest Stowarzyszenie Ekoturystyki „Ostaniec” Gminy Jerzmanowice – Przegonia. Ścieżka ta jest miejscem, do którego m.in. często prowadzą wycieczki uczniów na lekcje przyrodnicze.

- *W tym roku już po raz piąty odbywał się tutaj Festiwal Nietoperzy i po raz trzeci „Nocne zwiedzanie jaskini” z okazji święta Juromanii. Proszę o kilka słów na ten temat*

Wypada mi po prostu serdecznie podziękować wszystkim ludziom dobrej woli. Boję się wymieniać bo mogę kogoś pominąć za co serdecznie przepraszam. Od początku są z nami m.in.: Powiat Krakowski, Kopalnia Wapienia Czatkowice, Koło Gospodyń z Jerzmanowic, Szklar i Łaz, OSP Jerzmanowice, Urząd Gminy

w Jerzmanowicach, sołtys, Gminny Ośrodek Kultury, Ojcowski Park Narodowy, Grupa Jurajska GOPR, prof. Marita Benke-Gajda, Klub Speleo z Olkusza, Przedsiębiorstwo Budowy Jaskiń, Stowarzyszenie Ekoturystyki „Ostaniec” Gminy Jerzmanowice-Przegonia, Urząd Gminy Wielka Wieś.

- *W pisanej historii jaskini funkcjonowało kilka nazw: Jerzmanowicka, Księża, Biała, Ferdkowa. W 2019 roku dołączyła kolejna nazwa Nietoperzowa – Zygmunta. Jaka jest teraz powierzchnia udostępniona dla turystów, a jaka dla speleologów? Czy coś się zmieniło pod tym względem? Jaka teraz jest faktycznie wielkość jaskini?*

Jaskinia Nietoperzowa jest teraz najdłuższą na Wyżynie Krakowsko-Wieluńskiej. Ma 1047 m długości.

- *Czy jeszcze jesienią można zwiedzać jaskinię? Czy jest to w jakiś sposób uwarunkowane pogodą na zewnątrz czy zależy od trybu życia nietoperzy?*

Weekend związany ze Świętem 11-go listopada to tradycyjnie termin zamknięcia jaskini.

W tym roku zostanie zamknięta 13 listopada.

- *Bardzo dziękuję za wyczerpujące odpowiedzi i ciekawe opowieści o dziejach jaskini.*

Mirosława Nabagło

*Kiedy miedzianą rdzą
Pożółkłych jesiennych liści więdną obłoki,
Zgadujemy, czego od nas obłoki chcą,
Smutniejące w dali swojej wysokiej.
Na siwych puklach układa się babie lato,
Na grobach lampy migocą umarłym duszom,
Już niedługo, niedługo czekać nam na to,
Już i nasze dusze ku tym lampom wkrótce wyruszą.
Jeżeli życie jest nicią - można przeciąć tę nić,
I odpłynąć na obłoku niby na srebrnej tratwie...
Ach, jak łatwo, ach, jak łatwo byłoby żyć,
Gdyby nie żyć było jeszcze łatwiej!*

Jan Brzechwa - Dzień Zaduszny

